

Зөвлөмжийн Цуврал

АС01-1

Rev. 1.10

Иргэний нисэхэд түгээмэл хэрэглэдэг Англи үгсийн орчуулга

2023 оны 02 сарын 02

Ерөнхий зүйл

Зөвлөмжийн цуврал (АС) нь холбогдох тухайн ИНД-ийн шаардлагыг Дарга хүлээн зөвшөөрөхүйц хэлбэрээр хангахад шаардлагатай стандарт, зөвлөмж болон журмыг агуулдаг.

АС нь ИНД болон эрх зүйн талаарх Даргын үзэл баримтлалыг харуулдаг ба тухайн асуудалтай холбоотой ИНЕГ-ын бодлогыг тодорхойлдог баримт бичиг юм. Хэрэв АС-д ИНД болон эрх зүйн баримт бичигт зааснаас өөрөөр заасан бол тухайн ИНД болон эрх зүйн баримт бичгийг баримтална.

Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц шинэ стандарт, зөвлөмж болон журам гарсан тохиолдолд тухайн мэдээллийг холбогдох АС-д нэмж оруулна.

Зорилго

АС01-1-д заасан иргэний нисэхэд түгээмэл хэрэглэдэг үг хэллэгийг нэгдсэн байдлаар орчуулан хэрэглэх нь иргэний нисэхийн нийтлэг нэр томъёо болон товчлолын нэгдсэн ойлголтыг тогтооно.

Тухайн АС-г Иргэний нисэхийн тухай хууль, ИНД, Зөвлөмжийн цуврал болон Даргын гаргасан иргэний нисэхийн эрх зүйн бусад баримт бичгийг иргэний нисэхийн үйл ажиллагаа хэрэглэгчид нэгдсэн нэг зөв утгаар ойлгож, үйл ажиллагаандаа ашиглахад зориулан гаргасан.

Холбогдох дүрмүүд

АС01-1 нь ИНД болон түүний нэр томъёоны тайлбартай харилцан уялдаатай.

Өөрчлөлтийн мэдэгдэл

АС01-1-г ИНД-ийн шинэчлэлийн хүрээнд боловсруулагдсан ИНД-д үндэслэн боловсруулсан.

Гарчиг

Иргэний нисэхэд хэрэглэдэг түгээмэл үг хэллэг	3
A	3
B	11
C	12
D	18
E	21
F	24
G	26
H	27
I	28
J	32
K	32
L	33
M	34
N	37
O	38
P	40
Q	48
R	48
S	52
T	57
U	61
V	62
W	63
X	64
Y	64
Z	64

Иргэний нисэхэд хэрэглэдэг түгээмэл үг хэллэг

Иргэний нисэхийн эрх зүйн баримт бичгийг орчуулан хэрэглэхдээ дараах үг хэллэгийг үйл ажиллагаандаа ашиглана уу:

A

Англи	Монгол
abandoned take-off aborted take-off rejected take-off	татгалзсан хөөрөлт
abbreviation definition term terminology	товчлол тодорхойлолт, нэр томъёо үг хэллэг нэр томъёо
abbreviated plain language	товчилсон энгийн үг
accelerate stop	гүйлт-зогсоох
acceptable acceptable to the Director	хүлээн зөвшөөрөхүйц Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц
acceptable means of compliance (AMC) guidance material (GM)	хэрэгжүүлэлтийн хүлээн зөвшөөрөхүйц хэлбэр гарын авлага
acceptance approval permission validation permit authorisation endorsement on log book endorsements on the medical certificate	хүлээн зөвшөөрөх зөвшөөрөл зөвшөөрөл (хугацаатай) баталгаажуулсан зөвшөөрөл эрх бүртгэлийн дэвтэрт баталгаажуулсан тэмдэглэл (ИНД-61, 66, 65.) ЭМГ-нд баталгаажуулсан тэмдэглэл хийх (ИНД-61 67)
accepted validated recognised	хүлээн авсан хүлээн зөвшөөрсөн танигдсан, тооцсон
access access controlled area enterance	нэвтрэх, орох, хяналттай нэвтрэх бүс орох хаалга
access panels fairings cowls cover plates	нээлхий бүрээс хаалт (С-хаалт) таглаа, таглах хавтан
accessible readily accessible	авах боломжтой хялбар авах боломжтой
accident serious incident incident occurrence	осол ноцтой зөрчил зөрчил хэрэг явдал
accredited accredited medical conclusion	итгэмжлэгдсэн, итгэмжлэгдсэн эрүүл мэндийн дүгнэлт
act action activity	үйлдэл ажиллагаа, үзэгдэл идэвхижил, идэвхтэй ажиллагаа
act as a test pilot	туршин нисгэгчийн үүрэг гүйцэтгэх
active aircraft movement area surface movement	агаарын хөлгийн идэвхтэй хөдөлгөөнт бүс гадаргуу дээрх хөдөлгөөн
activity being audited	аудит хийгдэж байгаа
actual real current up-to-date present	одоогийн, бодит бодит хүчинтэй, тухайн үеийн, чадвартай шинэчлэгдсэн тухайн, байгаа, одоо
address for service	үйлчилгээ эрхлэх хаяг (байгууллагад), ажил үүрэг гүйцэтгэх хаяг (хувь хүнд)

Англи	Монгол
aerodrome: - adequate - suitable - alternate - destination - departure - lit	аэродром: - тохиромжтой - тохирох, тохиромжтой - бэлтгэл - нисэн очих - нисэн гарах - гэрэлтэй
adequate adequate terrain clearance terrain awareness	тохиромжтой, хангалттай хангалттай газрын бартааг давах зай газрын бартааг мэдрэх
adjacent vicinity	хажуу, зэргэлдээ, дэргэд ойролцоо
administering governing	хариуцах зохицуулах
administering authority civil aviation authority territorial authority Licensing Authority foreign civil airworthiness authority aeronautical authority military authority public health authority veterinary authority	хариуцсан эрх бүхий байгууллага иргэний нисэхийн эрх бүхий байгууллага газар нутаг хариуцсан этгээд Үнэмлэх олгох эрх бүхий байгууллага гадаадын иргэний нисэхийн НТЧ-ын эрх бүхий байгууллага нисэхийн эрх бүхий байгууллага цэргийн эрх бүхий байгууллага эрүүл мэндийн эрх бүхий байгууллага мал эмнэлгийн эрх бүхий байгууллага
adapt adopt	нийцэх, зохицох дагаж мөрдөх, авч ашиглах
advanced qualification program qualification training	мэргэшил дээшлүүлэх хөтөлбөр мэргэшүүлэх сургалт
advisory circular advisory notice	зөвлөмжийн цуврал анхааруулах мэдэгдэл
aerial firework aerial work aerial operation	тэнгэрийн галын наадам, салют агаараас гүйцэтгэх ажил агаараас гүйцэтгэх үйл ажиллагаа
aerial topdressing aerial spraying aerial VTA (vertebrate toxic agent) horticulture forest preservation livestock	агаараас бордоо цацах агаараас шингэн цацах агаараас хортон мэрэгчийн хор цацах цэцэрлэгжүүлэлт ой модны хамгаалалт мал амьтан
aerobatic rating - aerobatic flight rating	аэробатик нислэгийн зэрэглэл
aerodrome boundary aerodrome design aerodrome emergency plan aerodrome visual aid	аэродромын хил хязгаар аэродромын төлөвлөлт аэродромын онцгой нөхцөлийн төлөвлөгөө аэродромын ил харааны туслах хэрэгсэл, тэмдэглэгээ
aerodrome minima alternate minima	аэродромын минима бэлтгэл минима
aerodrome obstacle limitation surface	аэродромын саадыг хязгаарлах гадаргуу
aerodrome operator qualifying aerodrome operator aerodrome controller	аэродромын үйл ажиллагаа эрхлэгч хязгаарлагдмал аэродромын үйл ажиллагаа эрхлэгч аэродромын хөдөлгөөний удирдагч
aerodrome traffic circuit aerodrome control service aerodrome air traffic service apron management services	аэродромын нислэгийн хөдөлгөөний хайрцаг аэродромын удирдлагын үйлчилгээ аэродромын нислэгийн хөдөлгөөний үйлчилгээ апрон зохицуулалтын үйлчилгээ
aeromedical significance operational significance	нисэхийн эрүүл мэндийн онцлох шаардлага (НЭМОШ) үйл ажиллагааны онцлох шаардлага
aeronautical application aeronautical chart aeronautical radiotelephone transceiver	нисэхийн үйл ажиллагаанд ашиглах, нисэхийн хэрэглээ нислэгийн зураг нисэхийн радио-холбооны дамжуулагч-хүлээн авагч
Aeronautical telecommunication service organisation Air traffic service organisation	Агаарын навигацгийн техник үйлчилгээний байгууллага (ИНД-171)

Англи	Монгол
Instrument flight procedure service organisation Aviation meteorological service organisation Aeronautical information service organisation	Нислэгийн хөдөлгөөний үйлчилгээний байгууллага (ИНД-172) Хэрэглэлийн нислэгийн журмын үйлчилгээний байгууллага (ИНД-173) Нисэхийн цаг уурын үйлчилгээний байгууллага (ИНД-174) Нисэхийн мэдээллийн үйлчилгээний байгууллага (ИНД-175)
aeronautical telecommunication service aeronautical telecommunication facility aeronautical facility air navigation facility, navigation facility air navigation service	нисэхийн цахилгаан холбооны үйлчилгээ, агаарын навигац ийн техник үйлчилгээ, Нисэхийн холбоо , навигаци , ажиглалтын техник үйлчилгээ нисэхийн цахилгаан холбооны байгууламж, агаарын навигац ийн байгууламж нисэхийн байгууламж агаарын навигацийн байгууламж агаарын навигацийн үйлчилгээ
affected	нөлөөлөгдсөн
agent	агент
agency	байгууллага
aging aircraft	өндөр насжилттай агаарын хөлөг
AGL ASL AMSL	газрын түвшнээс дээш (AGL) далайн түвшнээс дээш (ASL) далайн дундаж түвшнээс дээш (AMSL)
agreement arrangement contract memorandum of understanding treaty	зөвшилцөл, гэрээ, хэлэлцээр зохицуулалт, эрэмблэлт гэрээ харилцан ойлголцлын санамж бичиг олон улсын гэрээ
agricultural aircraft operation	ХАА-н агаарын хөлгийн үйл ажиллагаа
air ambulance air data computer	түргэн тусламж агаарын өгөгдлийн компьютер
air law aviation legislation civil aviation regulation	нисэхийн хууль, дүрэм нисэхийн хууль эрх зүй иргэний нисэхийн дүрэм
air operation air transport operation special operation adventure aviation operation recreational organisation general private operation unmanned aircraft operation general aviation air transport operation operation and use of aircraft	арилжааны нислэгийн үйл ажиллагаа агаарын тээврийн үйл ажиллагаа тусгай зориулалтын нисэхийн үйл ажиллагаа чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа нисэх клуб, сургалтын байгууллага хувийн нисэхийн үйл ажиллагаа хүнгүй агаарын хөлгийн үйл ажиллагаа ерөнхий зориулалтын агаарын тээврийн үйл ажиллагаа агаарын хөлгийг үйл ажиллагаанд ашиглах
air operator aircraft operator airline air operator general aviation air operator	агаарын тээвэрлэгч агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа эрхлэгч шугамын агаарын тээвэрлэгч ерөнхий зориулалтын агаарын тээвэрлэгч
air situation display electro-optical system visual surveillance system	нислэгийн хөдөлгөөний ажиглалтын дэлгэц дурантай камерын систем ил харааны ажиглалтын систем
air traffic traffic flow	нислэгийн хөдөлгөөн хөдөлгөөний урсгал
air traffic controller air traffic management air traffic movement data	нислэгийн хөдөлгөөний удирдагч нислэгийн хөдөлгөөний зохицуулалт нислэгийн хөдөлгөөний өгөгдөл
airborne collision	агаарт мөргөлдөх
air-cooled liquid cooled	агаарын хөргөлттэй шингэний хөргөлттэй
aircraft security check aircraft contents aircraft security search anti-sabotage check bomb check	агаарын хөлгийн аюулгүйн хамгаалалтын үзлэг агаарын хөлөгт агуулагдсан эд зүйлс агаарын хөлгийн аюулгүйн хамгаалалтын шалгалт хорлон сүйтгэх ажиллагаанаас сэргийлэх үзлэг тэсрэх бөмбөгнөөс сэргийлэх үзлэг (security)
aircraft identification	агаарын хөлгийн таних тэмдэг

Англи	Монгол
aircraft in distress aircraft involved in accident	аюул тулгарсан агаарын хөлөг осолд өртсөн агаарын хөлөг
aircraft operating agency aircraft operator aircraft owner	агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа эрхлэх байгууллага агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа эрхлэгч агаарын хөлөг өмчлөгч
aircraft sonic boom	агаарын хөлгийн дууны хурдны цохилтын долгион
airframe and engine combination	хүчилсэн бүтэц болон хөдөлгүүрийн комбинац
airline flight instructor rating airline flight examiner rating airline pilot (airline transport pilot)	агаарын тээврийн багш-нисгэгчийн зэрэглэл агаарын тээврийн шалгагч-нисгэгчийн зэрэглэл агаарын тээврийн нисгэгч
airline airline air operator general aviation air operator air operator	шугамын шугамын агаарын тээвэрлэгч ерөнхий зориулалтын агаарын тээвэрлэгч агаарын тээвэрлэгч (ИНД-119, 129)
airman airmanship (the consistent use of good judgement and well-developed knowledge, skills and attitudes to accomplish flight objectives.) workmanship (the skill with which somebody makes something, especially when this affects the way it looks or works) craftsman craftsmanship (the quality of design and work shown in something made by hand; artistry) freindship relationship	нислэгийн ажилтан нислэгийн ур чадвар, нисэх ур чадвар ажлын ур чадвар уран гартан, гар урчууд бүтээлийн төгс байдал, урлаг, бүтээх ур чадвар нөхөрлөл харилцаа
airship	дирижабль
airside inter alia ramp baggage make-up areas	хамгаалалттай бүс зорчих гудам зогсоол тээш бэлтгэх талбай
airspace incident defect incident facility malfunction incident aircraft incident security incident promulgated information incident aerodrome incident cargo security incident dangerous goods incident bird incident	агаарын зайн зөрчил гэмтлийн зөрчил байгууламжийн доголдлын зөрчил агаарын хөлгийн зөрчил аюулгүйн хамгаалалтын зөрчил түгээгдсэн мэдээллийн зөрчил аэродромын зөрчил ачааны аюулгүйн хамгаалалтын зөрчил аюултай барааны зөрчил шувуутай холбоотой зөрчил
airworthiness airworthiness certificate airworthiness compliance airworthiness review airworthiness directive Appropriate airworthiness requirement	нислэгт тэнцэх чадвар (НТЧ) НТЧ-ын гэрчилгээ НТЧ-ын хэрэгжилт НТЧ-ын дүгнэлт НТЧ-ын Удирдамж холбогдох НТЧ-ын шаардлага
airworthy airworthy condition applicable airworthiness requirement flyability	нислэгт тэнцэх нислэгт тэнцэх нөхцөл хамааралтай НТЧ-ын шаардлага нисэх чадвар
aisle single aisle	корридор, гол зам ганц гол замтай
alert signal warning first alert	түгшүүр, анхааруулга дохио анхааруулах нэн түрүүнд анхааруулах
alerting signal visual signal light signal aural signal	анхааруулах дохио ил харааны дохио гэрлэн дохио дуут дохио
all-call	бүх дуудлага
alleged conduct	хийсэн гэж сэжиглэгдсэн

Англи	Монгол
alleged violation	зөрчсөн гэж сэжиглэгдсэн
allowable weight	зөвшөөрөгдөх жин
alphanumeric designator alphabetically	үсэг-тоон оноосон нэр үсгийн дараалал
alteration modification change	өөрчилж засварлах (баримт бичиг), өөрчлөлт модификаци солилт
alternative equivalent	өөр орлох, нөөц дүйцэх
alternative means of compliance	хэрэгжүүлэлтийн өөр хэлбэр
altitude assigned altitude	өндрийн-түвшин тогтоосон өндрийн-түвшин
altitude alerting system	өндрийн-түвшин анхааруулах систем
amateur principal constructor amateur-built	сонирхогч үндсэн зохион бүтээгч сонирхогчийн бүтээсэн
ambient ambient light condition ambient temperature outside air temperature	гадна орчин, орчин орчны гэрлийн нөхцөл орчны агаарын хэм гадна агаарын хэм
amendment supplements AIP amendment AIP supplements AIP Amendment serial number NOTAM serial number Annex Annex appendix CAR appendix	нэмэлт өөрчлөлт, өөрчлөлт нэмэлт хавсралт, нэмэлт AIP-ын Өөрчлөлт AIP-ын Нэмэлт AIP-ын Өөрчлөлтийн цувралын дугаар NOTAM-ын цувралын дугаар Annex Annex-ын хавсралт ИНД-ийн хавсралт
amendment revision correction	нэмэлт өөрчлөлт, өөрчлөлт өөрчлөлт залруулга
amphibious aeroplane	амфиби-нисэх онгоц
analysis assessment review	дүн шинжилгээ үнэлгээ дүгнэлт
annual review biennial review semiannual review	жилийн дүгнэлт хоёр жилийн дүгнэлт хагас жилийн дүгнэлт
anticipated planned intended proposed expected	хүлээгдэж байгаа, төлөвлөсөн төлөвлөсөн зорьсон санал болгосон баримжаат, таамагласан, төлөвлөсөн
anticipated instrument approach procedure anticipated operating conditions	төлөвлөсөн хэрэглэлээр ойртолт үйлдэх журам төлөвлөсөн үйл ажиллагааны нөхцөлд
anti-collision light rotating beacon	мөргөлдөхөөс сэргийлэх гэрэл эргэлддэг маяк
anti-icing de-icing icing protection frost ice rim ice snow slush moisture	мөстөлт эсэргүүцэх мөстөлт арилгах мөстөлтөөс хамгаалах цан мөс нимгэн мөс цас нойтон цас, хайлмаг чийг
any airworthiness requirement not complied	аливаа хангагдаагүй НТЧ-ын шаардлага
any any of any of the following	аливаа аль ч, ямар ч, хэсэгчлэн дараахийн алийг нь ч

Англи	Монгол
appeal	гомдол гаргах
applicable experience	хамааралтай туршлага
applicable fee	зохих төлбөр
applicant	хүсэлт гаргагч
applicant for the grant of	... эзэмших хүсэлт гаргагч
applicant for the issue of	... авах хүсэлт гаргагч
applicant's organisation	хүсэлт гаргагчийн байгууллага
application fee	зохих төлбөрийн баримт
apply	үйлчлэх, хамаарах
application	хүсэлт, хэрэглээ
application fee	хүсэлтийн хураамж
application for	хүсэлт гаргах
approach aid	ойртолтын туслах төхөөрөмж
visual aid	ил харааны туслах хэрэгсэл, тэмдэглэгээ
navigation aid	навигацийн туслах төхөөрөмж
visual navigation aid	навигацийн ил харааны туслах хэрэгсэл, тэмдэглэгээ
non-visual navigation aids	навигацийн ил харааны бус туслах төхөөрөмж
radio navigation aids	радио навигацийн туслах төхөөрөмж
radar navigation aids	радар навигацийн туслах төхөөрөмж
electronic navigation aids	электрон навигацийн туслах төхөөрөмж
ground-based navigation aids	газрын навигацийн туслах төхөөрөмж
space-based navigation aids	сансрын навигацийн туслах төхөөрөмж
approach control	ойртолтын удирдлага
approach control office	ойртолтын удирдлагын ажлын байр
aerodrome flight information office	аэродромын нислэгийн мэдээллийн ажлын байр
temporary aerodrome flight information office	түр аэродромын нислэгийн мэдээллийн ажлын байр
temporary aerodrome control tower	түр аэродромын удирдлагын цамхаг
temporary office	түр ажлын байр
temporary tower	түр цамхаг
centralised flight planning office	нэгдсэн нислэг төлөвлөлтийн ажлын байр
visual control room	ил харааны хяналтын байр
approach surface	ойртолтын гадаргуу
transitional surface	шилжилтийн гадаргуу
inner approach surface	ойртолтын дотоод гадаргуу
inner transitional surface	шилжилтийн дотоод гадаргуу
balked landing surface	цуцлагдсан буулт үйлдэх гадаргуу
take-off climb surface	хөөрөлтийн өндөр авах гадаргуу
surface inner edge	гадаргуугийн дотоод ирмэг
obstacle protection surface	саадыг хамгаалах гадаргуу
approaching for a landing	буухаар ойртолт үйлдэх
appropriate	тохирох
applicable	хамаарах
related	холбогдох
relevant	холбоотой
corresponding	хамааралтай
associate	холбоотой, холбогдох
appropriate category	тохирох категори
rating	зэрэглэл, эрх
licence category	үнэмлэхний категори
appropriate endorsement	зохих баталгаажуулсан тэмдэглэл
produce the certificate to the Director for	баталгаажуулсан тэмдэглэл хийлгэхээр Даргад хүргүүлнэ
appropriate endorsement	
appropriate entry	холбогдох бичилт, холбогдох тэмдэглэгээ
appropriately authorised	зохих ёсоор эрх олгогдсон, зөвшөөрөгдсөн
appropriately qualified	зохих ёсоор мэргэшсэн
suitably qualified	зохих ёсоор мэргэшсэн
suitably trained	зохих байдлаар сургалтад хамрагдсан
qualified person	мэргэшсэн ажилтан
appropriately care	зохих ёсоор асран халамжлах
approval	зөвшөөрөл (байгууллага, хувь хүнд), баталгаа (баримт бичигт)
authorisation	эрх, зөвшөөрөл

Англи	Монгол
certification permit	гэрчилгээжүүлэлт зөвшөөрөл
approve authorise certify	зөвшөөрөх (байгууллага, хувь хүнд), батлах (баримт бичигт) эрх олгох гэрчилгээжүүлэх
approved handler	зөвшөөрөгдсөн гүйцэтгэгч (ИНД-92)
approved identifiable paint scheme and markings identifiable paint scheme flight and duty scheme	зөвшөөрөгдсөн танигдахуйц будган зураглал болон тэмдэглэгээ танигдахуйц будган зураглал нислэгийн болон ажил үүргийн хуваарь
approved manual	батлагдсан заавар
apron	апрон
ARC (Aerodrome reference code)	аэродромын хяналтын код
arch radius centre centreline	тойргийн нум радиус төв гол шугам, төвийн шугам
area zone border boundary edge region	талбай, бүс зоон, бүс хил хил хязгаар зах, ирмэг бүс
area control centre flight information centre	бүсийн удирдлагын төв нислэгийн мэдээллийн төв
area navigation (RNAV) basic area navigation (BRNAV) area navigation route area navigation system	бүсийн навигаци үндсэн бүсийн навигаци бүсийн навигацийн нислэгийн зам бүсийн навигацийн систем
ARFL (Aeroplane reference field length)	нисэх онгоцны хяналтын талбайн урт
armed engaged loaded unloaded	бэлэн байдалд орсон, цэнэглэсэн, зэвсэглэсэн цэнэглэсэн, холбосон цэнэглэсэн цэнэглээгүй
arrange technical arrangement working arrangement	зохицуулах, эрэмблэх техникийн зохицуулалт хамтын ажиллагааны зохицуулалт
article baggage carry-on baggage goods (cargo and mail - ICAO) cargo freight cargo, mail, baggage or stores mail: - correspondence - letter - package - parcel - postcard	эд зүйл тээш гар тээш бараа ачаа багц ачаа ачаа, шуудан, тээш, эсхүл бүхээгийн нөөц Шуудан: - хэвлэл - захидал - боодол - илгээмж - ил захидал
as Director considers appropriate	Даргын шаардлагатай гэж үзсэн
as far as possible	аль болох боломжит байдлаар
as indicated on the form	тухайн маягтад тусгагдсан
as soon as possible where possible immediately as soon as practicable far as practical forthwith where practicable	аль болох хурдан, нэн даруй боломжтой бүх тохиолдолд яаралтай, нэн даруй аль болох боломжит хугацаанд, хурдан, түргэн, цаг алдалгүй аль болох боломжит байдлаар шууд боломжтой бүх тохиолдолд
assessment competency assessment	үнэлгээ хийх, үнэлэх ур чадварын үнэлгээ

Англи	Монгол
medical assessment practical assessment risk assessment flight assessment Performance Assessment comparative assessment initial assessment Landing Distance Assessments assessment of fitness internal assessment aviation assessment personnel assessment safety assessment aerobatic assessment	эрүүл мэндийн үнэлгээ практик дадлагын үнэлгээ эрсдэлийн үнэлгээ нислэгийн үнэлгээ хүчин чадлын үнэлгээ харьцуулсан үнэлгээ анхан шатны үнэлгээ буултын зайн үнэлгээ биеийн байдлын үнэлгээ дотоод үнэлгээ нисэхийн үнэлгээ хувийн үнэлгээ аюулгүй байдлын үнэлгээ аэробатикын үнэлгээ
at all time permanent continuous	байнга, бүхий л цаг хугацаанд байнгын байнга, тасралтгүй
at least minimum maximum	доошгүй, наад зах нь доод, минимум дээд, максимум
ATC ATS	нислэгийн хөдөлгөөний удирдлага (НХУ) нислэгийн хөдөлгөөний үйлчилгээ (НХҮ)
atmosphere standard atmosphere atmospheric temperature atmospheric pressure atmospheric condition atmospheric standard	атмосфер стандарт атмосфер атмосферийн хэм атмосферийн даралт атмосферийн нөхцөл атмосферийн стандарт
ATS surveillance control service ATS surveillance service ATS surveillance system ATS surveillance procedure	НХҮ-ний ажиглалтын удирдлагын үйлчилгээ НХҮ-ний ажиглалтын үйлчилгээ НХҮ-ний ажиглалтын систем НХҮ-ний ажиглалтын журам
ATS surveillance system cover	НХҮ-ний ажиглалтын системийн бүрхүүл
ATS unit ATC unit ATS provider aerodrome flight information unit aerodrome flight information service unit aerodrome control unit approach control unit	НХҮ-ний нэгж НХҮ-ын нэгж НХҮ үзүүлэгч аэродромын нислэгийн мэдээллийн нэгж аэродромын нислэгийн мэдээллийн үйлчилгээний нэгж аэродромын удирдлагын нэгж ойртолтын удирдлагын нэгж
attitude indicator gyro horizon artificial horizon location indicator ILS indicator	байрлал заагч жиро тэнгэрийн хаяа заагч авиагоризонт байршил заах код, байршил заагч ILS заагч
turn and slip indicator attitude indication caution indicator	эргэлт болон гулгалт заах хэрэглэл, заагч байрлал заах анхааруулах дохиолол
augmented augmentation	өндөр нарийвчлалтай нарийвчлалыг өсгөх
aural warning visual warning	дуут анхааруулга гэрлэн анхааруулга
authorised by ATC	НХҮ зөвшөөрсөн
authorised representative of the Director authorised personnel	эрх бүхий Даргын төлөөлөгч эрх бүхий ажилтан
authority Authority data authority lawful authority data datum specific datum	эрх бүхий байгууллага ИНЕГ өгөгдөл солилцох байгууллага эрх бүхий байгууллагын зөвшөөрөл өгөгдөл өгөгдөхүүн тусгайлан тогтоосон эхлэл

Англи	Монгол
specified datum	тогтоосон өгөгдөл
specific pressure datum	тусгайлан тогтоосон даралтын өгөгдөл
reference datum	эхлэлийн цэг
data link	data-link
auto-feather	сэнсний авто-флюгер (auto-feather)
auto-coarse	авто өнцөг
automatic engine data recording system	хөдөлгүүрийн өгөгдлийг автоматаар бичих систем
automatic pressure altitude reporting equipment	автоматаар даралтын өндрийн-түвшнийг мэдээлэгч төхөөрөмж
autonomous	бие даасан
autothrottle system	хүчний удирдлагын автомат-систем
auxiliary	туслах
ancillary	туслах
available	бэлэн, бэлэн байгаа
not available	бэлэн бус, байхгүй
absent	байхгүй
as far as is reasonably practicable	аль болох хангалттай боломжит урт хугацаа
reasonably practicable	хангалттай боломжит
aviation related experience	нисэхийн холбоотой туршлага
aviation environment	нисэхийн үйл ажиллагааны орчин
aviation event	нисэх спортын арга хэмжээ
aviation medical practice	нисэхийн эрүүл мэндийн үйл ажиллагааны дадлага
Aviation meteorological service organisation	Нисэхийн цаг уурын үйлчилгээний байгууллага (ИНД-174)
meteorological office	цаг уурын алба
site	ажлын талбай
aviation recreation organisation	нисэх клуб, нисэхийн сургалтын байгууллага
aviation safety	нисэхийн аюулгүй байдал
aviation security	нисэхийн аюулгүйн хамгаалалт
aviation security service	нисэхийн аюулгүйн хамгаалалтын үйлчилгээ
knowledge and awareness	мэдлэг болон ойлголт
basic awareness	үндсэн мэдлэг
awareness of the subject	сэдвийн ойлголт
terrain awareness	газрын бартааг мэдрэх
situational awareness	нөхцөл байдлыг хянах
security awareness program	аюулгүйн хамгаалалтын мэдлэг олгох хөтөлбөр
awareness, practised	мэдлэг, туршлага

B

Англи	Монгол
background	суурь, суурь мэргэжилтэй
balloon	бөмбөлөг, агаарын бөмбөлөг
hot air balloon	халуун агаарын бөмбөлөг
hot air free balloon	халуун агаарын чөлөөт бөмбөлөг
base	бааз
main base	үндсэн бааз
maintenance base	ТҮ-ний бааз
baseline data	суурь шугамын өгөгдөл
basic	суурь
initial	анхан шатны
refreshing	сэргээх
recurrent	давтан
type rating	маягийн зэрэглэл
upgrade	шат ахиулах, шат ахих
ground	газрын бэлтгэл
on the job training	ажлын байран дээрх сургалт
basic weather report	цаг агаарын үндсэн мэдээ
bearing	даац
strength	хүч, бөх бат байдал, бөх бат чанар
behavioural or cognitive mental model	зан төлөвийн, эсхүл танин мэдэхүйн оюун санааны загвар

Англи	Монгол
physically or mentally capable	биеийн, эсхүл сэтгэцийн хувьд чадвартай байх
boarding	бүхээгт орох
bona fide interest	бодит, жинхэнэ сонирхол
bona fide member	жинхэнэ гишүүн
bona fide purpose	бодит зорилгоор
boom	гар микрофон
boom microphone	чихэвчний микрофон
mask microphone	маскны микрофон
handsets	гар микрофон
headsets	чихэвч
microphones	микрофон
selector switches	сонгох товчлууур
signalling devices	дохионы хэрэгсэл
both	аль алийг, хоёуланг
breach	зөрчсөн үйлдэл
offence	хэрэг зөрчил
crime	гэмт хэрэг
breaches	зөрчих
cross	дайрч гарах, харьцуулах
brief description	товч тайлбар
briefing	зааварчилгаа
description	тайлбар, үзүүлэлт, цар хүрээ, тодорхойлолт
passenger briefing	зорчигчдод өгөх зааварчилгаа
AIS briefing	НМҮ-ний зааварчилгаа
NOTAM and AIS briefing	NOTAM болон НМҮ-ний зааварчилгаа
pre-flight briefing	нислэгийн өмнөх зааварчилгаа
meteorological briefing	цаг уурын зааварчилгаа
brightness	тодорц
brought about	үүдэлтэй, шалтгаалан гарсан, холбоотой
by cross checking	харьцуулан шалгах, зөрж шалгах, харилцан шалгах

C

Англи	Монгол
CAA Form One - authorised release certificate	CAA Form One - шилжүүлэхийг зөвшөөрсөн гэрчилгээ
CAA testing officer	ИНЕГ-ын шалгах эрх бүхий этгээд
cabin	бүхээг
compartment	зорчигчийн бүхээг, нисэх багийн бүхээг, ачааны бүхээг
calendar time	хуанлийн хугацаа
calibration	тохируулга
calibration setting	тохируулгын тохиргоо
calibration check	тохируулгын шалгалт
call sign, callsign	дуудлага, таних дуудлага
cancellation	цуцлах
revocation	хүчингүй болгох
suspension	түдгэлзүүлэх
renewal	сунгах
CAR	ИНД
CAA	ИНЕГ
cargo rack	ачааны шургуулга
bin	суудлын дээрх сав
cargo or baggage compartment	ачаа, эсхүл тээшний тасалгаа
case	хайрцаг
casing	хайрцаглах
surface	гадаргуу, орон зай
cowl	бүрхүүл
skin	арьс, бүрээс
category:	категори:
- transport	- ТЭЭВРИЙН
- normal	- ХЭВИЙН

Англи	Монгол
<ul style="list-style-type: none"> - utility - limited - restricted - acrobatic - provisional class: <ul style="list-style-type: none"> - airplane - glider - rotorcraft - lighter than air variant <ul style="list-style-type: none"> type series make model -Aircraft wise 	<ul style="list-style-type: none"> - хэрэглээний - хязгаарлагдмал - хязгаарлагдмал - аэробатик - урьдчилсан анги, ангилал: <ul style="list-style-type: none"> - агаарын хөлөг - глайдер - роторт-хөлөг - агаараас хөнгөн агаарын хөлөг - вариант - маяг - сери - хийц - загвар - Агаарын хөлгийн хувьд
cause to be made cause to suspect reason to suspect potential cause potential threat imminent threat potentially hazardous conditions potential risk temporary hazard temporary information temporary publication	хийх шалтгаан болох сэжиглэх шалтгаан сэжиглэх шалтгаан боломжит шалтгаан боломжит аюул, заналхийлэл бодит аюул боломжит аюултай нөхцөл боломжит эрсдэл түр шинжтэй аюул түр мэдээлэл түр нийтлэл
ceiling cloud ceiling cloud-base visibility flight visibility	үүлний суурийн өндөр үүлний суурийн өндөр үүлний суурь хараа, алсын барааны харагдац нислэгийн хараа
centre line	гол шугам, тэнхлэг, голч шугам
centreline-thrust multi-engine	татах хүч нь гол тэнхлэг дагуу байрласан олон-хөдөлгүүртэй
certificate licence rating validation permit (Part 61) permit permission validation authorisation endorsement approval	гэрчилгээ үнэмлэх (хувь хүнд) зэрэглэл баталгаажуулсан зөвшөөрөл (ИНД-61) зөвшөөрөл зөвшөөрөл зөвшөөрөл эрх баталагаажуулсан тэмдэглэл зөвшөөрөл
certification	гэрчилгээжүүлэлт
certifying aerodrome qualifying aerodrome	гэрчилгээжсэн аэродром хязгаарлагдмал аэродром
channel-continuity-check channel-sequence number level of continuity	сувгийн нэвтрүүлэх чадварын шалгалт сувгийн дарааллын дугаар үргэлжлэх түвшин, найдвартай түвшин, тасралтгүй байх түвшин
character characteristic performance capability capacity physical characteristic physical location physiological	шинж чанар шинж чанар, өгөгдөл, үзүүлэлт үзүүлэлт, гүйцэтгэл чадал, хүчин чадал, чадамж багтаамж, эзлэхүүн бодит үзүүлэлт бодит байрлал физиологийн
charter cross-hire leasing	чартер давхар-түрээс түрээс

Англи	Монгол
check inspect test re-inspect re-examine	шалгах үзлэг, үзлэг шалгалт хийх, шалгах тест, нислэгийн шалгалт (ИНД-61) дахин үзлэг хийх дахин шалгалт хийх
checked baggage	үзлэг хийгдсэн тээш
checklist for procedures, including emergency procedures	онцгой нөхцөлийн журмыг багтаасан журам шалгах хуудас
circling manoeuvre holding pattern holding procedures holding fix	тойргийн маневр хүлээх тойрог, хүлээх бүс хүлээлтийн журам, хүлээх нислэгийн журам хүлээх цэг
circumstances condition situation status case occurrence act fact	нөхцөл байдал нөхцөл, төлөв байдал нөхцөл байдал, нөхцөл статус, төлөв байдал тохиолдол хэрэг явдал үйлдэл бодит байдал
civil power public service	иргэний засаглал, иргэний засаг захиргаа нийтийн үйлчилгээ
clearance below cloud clearance from cloud distance from cloud clear of cloud cloud top cloud of operational significance overcast	үүлнээс доош зай барих үүлнээс зай барих үүлнээс барих зай үүлнээс зайтай байх үүлний дээд хил нислэгт нөлөөлөх үүл бүрхэг үүлтэй, битүү үүлтэй
corporate aviation business aviation private aviation	байгууллагын нисэх бизнесийн нисэх хувийн нисэх
cumulus cumulonimbus cumuliform altocumulus stratocumulus towering cumulus cirrus cirrocumulus cirrostratus stratus stratiform altostratus nimbostratus scattered volcanic ash cloud dense upper cloud funnel cloud (tornado or waterspout)	бөөн үүл борооны бөөн үүл бөөн хэлбэрийн үүл өндрийн бөөн үүл давхраат бөөн үүл цамхаг хэлбэрийн бөөн үүл сэмжин үүл сэмжин бөөн үүл сэмжин давхраат үүл давхраат үүл давхраат хэлбэрийн үүл өндрийн давхраат үүл борооны давхраат үүл сарнисан үүл галт уулын үнсэн үүл дээд давхаргын нягт үүлс юүлүүр хэлбэрийн үүл (торнадо эсхүл усан шамарга)
clearance distance	тусгаарлах зай
climatology service forecast service information dissemination service meteorological briefing service meteorological reporting service meteorological watch service meteorological element	уур амьсгалын мэдээний үйлчилгээ урьдчилсан мэдээний үйлчилгээ мэдээлэл түгээх үйлчилгээ цаг уурын зааварчилгаа өгөх үйлчилгээ цаг уурын мэдээний үйлчилгээ цаг уурын ажиглалтын үйлчилгээ цаг уурын элемент, цаг уурын үзэгдэл
flight recorder cockpit voice recorder (CVR) voice recorder voice recording equipment voice communication	нислэгийн бичлэгийн төхөөрөмж бүхээгийн дуу чимээ бичигч (CVR) дуу чимээ бичигч дуу чимээ бичих төхөөрөмж дуут холбоо

Англи	Монгол
flight data recorder (FDR) data recorder data recording equipment data communication voice or tone	нислэгийн өгөгдөл бичигч (FDR) өгөгдөл бичигч өгөгдөл бичих төхөөрөмж тоон өгөгдлийн холбоо яриа, эсхүл дуу
cold soak	хүйтэнд царцсан
colour deficiency screening test colour vision screening test	өнгөний харалганыг тодорхойлох тест харааны өнгө ялгах тест
collect	цуглуулах, бүрдүүлэх
combined vision system (CVS) enhanced vision system (EVS) synthetic vision system (SVS)	хосолсон дүрслэлийн систем (CVS) сайжруулсан дүрслэлийн систем (EVS) синтетик дүрслэлийн систем (SVS)
command practice	хөлгийн даргын дадлага
commercial transport operation commercial agricultural aircraft operation	арилжааны тээврийн үйл ажиллагаа ХАА-н агаарын хөлгийн арилжааны үйл ажиллагаа
common level common language	үндсэн түвшин, нийтлэг түвшин нийтлэг нэг хэл
compensated for by a factor contributing factor	хүчин зүйлээр нөхөгдсөн нөлөөлөх хүчин зүйл
commuter	коммютор
competency assessment program competency demonstration type competency demonstration demonstrating the skill competency check	ур чадварын үнэлгээний хөтөлбөр ур чадвараа шалгуулах маягийн ур чадвар шалгуулах чадвараа шалгуулах ур чадвар шалгах
competent appropriately authorised appropriately qualified appropriately trained	чадвартай, мэдлэгтэй, эрх бүхий зохих ёсоор эрх олгогдсон зохих ёсоор мэргэшсэн зохих ёсоор сургалтад хамрагдсан байх
complete replacement	бүрэн солилт
completed form	гүйцэд бөглөсөн маягт
complexity	төвөгшил
complies meets fit	хангаж байгаа, дагаж мөрдөх хангах, тохирох тохирох, таарах
condition monitoring system condition monitored maintenance health monitoring system usage monitoring system trend monitoring trend analysis	нөхцөлт мониторингийн систем нөхцөлөөр хянах техник үйлчилгээ үзүүлэлтийн мониторингийн систем ашиглалтын мониторингийн систем трэнд-мониторинг чиг хандлагын (трэнд) дүн шинжилгээ
conformity	нийцэл, тохирол
congested area congested area of city, town, or settlement sparsely populated area	шигүү суурьшлын бүс хот, эсхүл суурингийн шигүү суурьшлын бүс сийрэг хүн амтай бүс
consecutive	дараалсан, үргэлжилсэн, тасралтгүй
consensus standard	зөвшилцсөн стандарт
consider	тооцох, харгалзах, үзэх
consider to be relevant considered for approval considered to be valid considers necessary in the interests of civil aviation safety safety concern particular safety concern	хамааралтай гэж үзэх батлагдахаар тооцсон хүчинтэй гэж үзсэн нисэхийн аюулгүй байдлын ашиг сонирхолд шаардлагатай гэж үзвэл аюулгүй байдалд нөлөөлөх асуудал аюулгүй байдалд нөлөөлөх тодорхой асуудал
consignee consigner	хүлээн авагч илгээгч
consignment of cargo or mail	ачаа, эсхүл шуудангаар илгээх бараа
conspicuous positions readily available	ил харагдахуйц байршил авахад дөхөм

Англи	Монгол
readily seen readily visible	ил харагдахаар ил харагдахуйц
conspicuously identified	тодорхой тогтоосон
construct alter alterate activate deactivate discontinue abandon abandonment re-align (Part 157)	байгуулах өөрчлөлт өөрчлөх нээх хаах зогсоох татгалзах татгалзал чиглэл өөрчлөх
constructed assembled	бүтээсэн угсарсан
content	агуулга, агууламж, сэдэв, гарчиг
contingency options available contingency plan contingency procedure emergency procedure	нөөц сонголт хийх боломжтой нөөц төлөвлөгөө, нэмэлт нөөц төлөвлөгөө нөөц журам, нэмэлт нөөц журам онцгой нөхцөлийн журам
continuation of design changes	загварын өөрчлөлтийн хадгалалт
continued continuing	хадгалалт, байнгын, үргэлжлүүлсэн үргэлжилж байгаа, хадгалж байгаа
continued compliance, continuing compliance continued airworthiness continuing ongoing compliance	байнгын хэрэгжилт НТЧ-ын хадгалалт байнгын байнгын хэрэгжилт
continued operation continued compliance continued competency continued airworthiness continued currency continued proficiency continued adequacy continued take-off	үйл ажиллагааны хадгалалт байнгын хэрэгжилт, хэрэгжилтийн хадгалалт ур чадварын хадгалалт НТЧ-ын хадгалалт хүчинтэй байдлын хадгалалт, байнга хүчинтэй байх, хүчинтэй байдлаа хадгалах мэргэжлийн ур чадварын хадгалалт нийцлийн хадгалалт үргэлжлүүлсэн хөөрөлт
continuing airworthiness instruction instruction for continued airworthiness	НТЧ-ыг хадгалах зааварчилгаа НТЧ-ын хадгалалтын зааварчилгаа
continuing safety continuing authorisation continuing use of continuing need continuing flight continuing suitability continuing airworthiness continuing operation continuing effectiveness continuing qualification	аюулгүй байдлаа хадгалах байнгын эрх, эрхээ хадгалах үргэлжлүүлэн ашиглах байнгын хэрэгцээ нислэгийг үргэлжлүүлэх тохиромжтой байдлыг үргэлжлүүлэх НТЧ-г хадгалах үйл ажиллагааг үргэлжлүүлэх үр дүнтэй байдлыг үргэлжлүүлэх мэргэшил хадгалах
continuous guidance continuous use	үргэлжлүүлэн хөтлөх тасралтгүй хэрэглэх
control areas and control zones (air nav)	удирдлагын бүс ба удирдлагын зоон
control line model aircraft	утсан татлагатай агаарын хөлгийн загвар
control tower	удирдлагын цамхаг
controlled aerodrome uncontrolled aerodrome	хяналттай аэродром хяналтгүй аэродром
controlled aerospace	хяналттай агаарын зай
controlled traffic	хяналттай нислэгийн хөдөлгөөн
conventional unconventional	энгийн энгийн бус
conversion flight instruction	шилжих нислэгийн зааварчилгаа
converted	өөрчилсэн, хувиргасан

Англи	Монгол
convicted conviction conviction for an offence criminal conviction	шүүхээр шийтгүүлж байсан шүүхийн шийтгэл гэмт хэрэг үйлдэж шүүхээр шийтгүүлэх эрүүгийн ял шийтгэл
corrective preventive follow-up - action follow-up corrective action	залруулах урьдчилан сэргийлэх эргэн шалгах - арга хэмжээ залруулах арга хэмжээг эргэн шалгах
reactive proactive predictive prospective	хариу үйлдэл урьдчилсан үйлдэл урьдчилан харах таамаглах
correctly amended	зөв өөрчилсөн, нэмэлт өөрчлөлт зөв хийгдсэн
Coordinated Universal Time (UTC) local time	олон улсын цаг орон нутгийн цаг
country of aircraft registry	агаарын хөлгийг бүртгэгч улс
courier	тээгч, зөөвөрлөгч
company organisation enterprise person corporation body legal entity entity	компани байгууллага компани хүн, хувь хүн, этгээд корпораци этгээд, тал хуулийн этгээд байгууллага
crediting time gain	цаг тооцох хуримтлуулах
crew member remain current remain a current description remains in force ceases to remain in force	багийн гишүүд ур чадвараа хадгалах тодорхойлолт хүчинтэй хэвээр хадгалагдаж байх хүчинтэй хэвээр байна хүчингүй болох
criminal penalty civil penalty	эрүүгийн хариуцлага торгуулийн арга хэмжээ
criteria criterion	шалгуур
critical engine critical power-unit critical part critical performance parameter critical site area	эрсдэлтэй хөдөлгүүр эрсдэлтэй хүчний төхөөрөмж эрсдэлтэй эд анги техникийн эрсдэлтэй үзүүлэлт эрсдэлтэй ажлын байр
cross country flight	нутаг дамнасан нислэг
cross-reference	харилцан ишлэл
cruise speed cruising speed cruise fuel cruise flight cruise phase cruising level level cruising flight straight and level flight	аяллын нислэгийн хурд аяллын нислэгийн хурд аяллын нислэгийн түлш аяллын нислэг аяллын нислэгийн үе шат аяллын нислэгийн түвшин аяллын нислэгийн түвшин чиг шулуун нислэг
cruising altitude cabin pressure altitude minimum altitude flight altitude pressure altitude oil level alert level	аяллын нислэгийн өндрийн-түвшин бүхээгийн даралтын өндрийн-түвшин минимум өндрийн-түвшин нислэгийн өндрийн-түвшин даралтын өндрийн-түвшин тосны түвшин анхааруулах түвшин
cumulative duty time cumulative flight time	нийт үүрэг гүйцэтгэх цаг нийт нислэгийн цаг
currency requirement current and proficient	хүчинтэй байх шаардлага чадвартай ба мэргэшсэн
current meteorological information	цаг уурын бодит мэдээлэл

Англи	Монгол
routine meteorological report	цаг уурын бодит мэдээ
current weather condition	бодит цаг агаарын нөхцөл
curriculum vitae (CV)	хувийн тодорхойлолтод (CV)
cycle	цикл

D

Англи	Монгол
daily visual initial structure conditional annual annual condition - inspection	өдөр тутмын нүдэн анхан шатны - үзлэг; бүтцийн нөхцөлт жилийн жилийн төлөв байдлын -үзлэг шалгалт
dangerous hazard	аюултай аюул
data information specification parameters characteristics performance	өгөгдөл мэдээлэл, (цаг уур, цаг агаар - мэдээ) тодорхойлолт, үзүүлэлт өгөгдөл, үзүүлэлт шинж чанар, үзүүлэлт, өгөгдөл үзүүлэлт, гүйцэтгэл
data plate ID plate / identification plate name plate data sheet type certificate data sheet	өгөгдлийн пайз таних пайз нэрийн пайз өгөгдлийн хуудас маягийн гэрчилгээний өгөгдлийн хуудас
deactivate discontinue using abandon	хаах ашиглалтыг зогсоох татгалзах
debar debarment	оруулахгүй байх орохыг хориглох
debris wreckage	хог хаягдал эвдэрхий, хэмхэрхий
decision altitude DA decision height DH transition altitude TA transition level minimum descent altitude MDA minimum descent height MDH	шийдвэр гаргах өндрийн-түвшин шийдвэр гаргах өндөр шилжих өндрийн-түвшин шилжих нислэгийн түвшин өндөр алдах минимум өндрийн-түвшин өндөр алдах минимум өндөр
declaration declaration of security	мэдүүлэг аюулгүйн хамгаалалтын мэдэгдэл
deemed to be	гэж тооцно
defaced removed lost	баларсан ховхорсон гээгдсэн
destroyed substantially damaged slightly damaged no damage	устсан их хэмжээгээр гэмтсэн хөнгөн гэмтсэн гэмтэлгүй
defence force air force defence air force	зэвсэгт хүчин нисэх хүчин цэргийн нисэх хүчин
deferred compliance deffered defect	хойшлуулсан хэрэгжүүлэлт хойшлуулсан гэмтэл
define defined dimension	заасан тогтоосон хэмжээс
degree of confidence	итгэлцлийн зэрэг
delivery flight ferry flight	хүргэлтийн нислэг хөөх нислэг

Англи	Монгол
demonstrate	үзүүлэх, харуулах, шалгуулах
denoting	тодорхойлох, харуулах, үзүүлэх
described specified specified under as specified in a notice referred to referred to provided listed required - in paragraph	тайлбарласан заасан -д заасан -д заасан мэдэгдлийн дагуу иш татсан тусгасан жагсаалтад заасан шаардсан - (д)
descriptive data	тайлбар өгөгдөл
design training manufacturing maintenance -organisation	зохион бүтээх сургалтын үйлдвэрлэх техник үйлчилгээний -байгууллага
design design change design process design criteria design verification design requirement approved design	зохиох зохиолтын өөрчлөлт зохиох үйл явц зохиох шалгуур зохиолтын баталгаажуулалт зохиолтын шаардлага батлагдсан загварын өгөгдөл
designator designated assigned	томилсон, оноосон нэр томилогдсон, тогтоогдсон, сонгогдсон, оноосон оноосон, томилсон, тогтоосон
designed installed commissioned	зохион бүтээгдсэн суурилуулсан ашиглалтад оруулсан
destination destination aerodrome	очих цэг нисэн очих аэродром
destruction loss theft withdrawal from use	эвдрэх, сүйрэх алдагдах, устаж алга болох, устах хулгайлагдах ашиглалтаас / хэрэглээнээс хасах
detailed procedure	дэлгэрэнгүй журам
determined determination of hazard	тогтоогдсон, тодорхойлогдсон аюултай гэсэн шийдвэр
develop development establish implement maintain	байгуулах, боловсруулах хөгжил, боловсруулалт тогтоох, хэрэгжүүлэх хэрэгжүүлэх мөрдөх, хадгалах, арчлах
deviation diversion	хазайлт, гажилт, мөрдөхгүй байх даялалт, даялах (нислэгт)
direction of take-off	хөөрөлт үйлдэх чиглэл
Director considers Director may consider experience Director consider necessary in the interest ...	Дарга ач холбогдол өгнө Дарга дадлага туршлагыг анхаарч үзнэ, ач холбогдол өгнө Дарга нисэхийн аюулгүй байдлын ашиг сонирхолд шаардлагатай гэж үзвэл
Director considers necessary after giving consideration	Дарга анхаарах шаардлагатай гэж үзвэл -ийг үндэслэн
Director may require in writing	Дарга бичгээр шаардаж болно
disabled passenger	хөгжлийн бэрхшээлтэй зорчигч
disclose information	мэдээллийг ил болгох
discontinued approach aborted take-off balked landing forced landing	цуцлагдсан ойртолт таслагдсан хөөрөлт цуцлагдсан буулт аргагүйдсэн буулт
disease disorder condition	өвчин эмгэг нөхцөл, төлөв байдал

Англи	Монгол
pathological process illness injury trauma damage	ЭМГЭГ ЯВЦ өвчлөл гэмтэл хүнд гэмтэл гэмтэл, хохирол, эвдрэл
dispatch	нислэгт гаргах
disruption: - planned disruption - unplanned disruption interruption temporary withdrawal interception aircraft to be intercepted	тасрах: - төлөвлөгөөт таслалт - төлөвлөгөөт бус тасралт тасалдах түр зогсоох албадан саатуулах, огтлолцол албадан саатуулах агаарын хөлөг (Part 172)
distinctive signal	тусгайлсан дохио, өвөрмөц дохио
distress	тусламж шаардлагатай (Part 91, 129), хэвийн бус байдал (Part 133)
ALERFA - Alert phase INSERFA - Uncertainty phase DETRESFA - Distress phase SARICC - SAR information co-ordination centre alerting service precautionary holding	ALERFA - Түгшүүрийн үе INSERFA - Тодорхой бус үе DETRESFA - Аюулын үе SARICC - ЭХАТ мэдээлэл зохицуулалтын төв аюулын дохио мэдээлэх үйлчилгээ анхааруулах хүлээлт
disturbance disturbance of consciousness or function	хэвийн байдлыг өөрчлөх, задлах, задаргаа сэтгэхүйн, эсхүл үйл хөдлөлийн хэвийн бус байдал (IND-67)
ditching	усан дээрх буулт
division group (Part 92)	бүлэг групп
document documentation supporting document	баримт бичиг баримт бичиг бүрдүүлэх, баримт бичгийн бүрдэл дагалдах баримт бичиг
drawing three view drawing	зураг, техникийн зураг гурван талт зураг
driving driven	хөтлөгч хөтлөгдөгч
drug oral drug medication substance preparation treatment	эм, эмийн бодис уудаг эм эмийн бодис бодис эмийн бэлдмэл эмчилгээ
dual flight dual flight controls dual flight instruction dual flight time dual flight instructor training	хамтарсан нислэг хосолсон нислэгийн удирдлага хамтарсан нислэгийн зааварчилгаа хамтарсан нислэгийн цаг хамтарсан нислэгийн зааварчилгаа өгөх багшийн сургалт
due time due date by the due date due maintenance	үлдэгдэл хугацаа, хугацаа дуусах цаг эцсийн хугацаа (тайлан), хугацаа дуусах өдөр тогтоосон хугацаанд хийгдэх хугацаа нь болсон техник үйлчилгээ
during any time during any period during the night, at night during the day	бүх цаг хугацаанд, аливаа цаг хугацаанд, аль ч үед аль ч үед шөнийн цагаар өдрийн цагаар
duties privilege responsibility duties and responsibilities accountable accountability policy safety indicator	албан үүрэг, ажил үүрэг эрх хариуцлага үүрэг болон хариуцлага үүрэг хүлээсэн, санхүүжүүлэх үүрэгтэй санхүүжүүлэх чадвар бодлого аюулгүй байдлын үзүүлэлт

Англи	Монгол
safety target safety objective	аюулгүй байдлын зорилтот түвшин аюулгүй байдлын зорилт
duty time duty period non-duty period	үүрэг гүйцэтгэх цаг үүрэгт хугацаа, үүрэг гүйцэтгэх хугацаа үүргээс чөлөөтэй байх хугацаа, үүрэг гүйцэтгэхгүй байх хугацаа
duty time limitation flight and duty time fatigue of flight crew	ажлын цагийн хязгаарлалт нислэгийн болон үүрэг гүйцэтгэх цаг нисэх багийн ажил, амралтын цагийн зохицуулалт

E

Англи	Монгол
EDTO - extended diversion time operation EDTO alternate aerodrome EDTO significant system EDTO pre-departure service check EDTO verification flight EDTO maximum diversion time	EDTO нислэг - даялах хугацаа сунгасан нислэг EDTO нислэгийн бэлтгэл аэродром EDTO нислэгт нөлөөлөх систем EDTO нислэгт нисэн гарахын өмнөх үйлчилгээний шалгалт EDTO бататгах нислэг EDTO максимум даялах хугацаа
effective on current	хүчинтэй хүчинтэй
efflux	агаарын урсгал
egress provision	гарах нөхцөл
ejection seat or associated egress or jettison system	харвах суудал, эсхүл холбогдох гарц, эсхүл жэттисон систем
electric power supply	цахилгааны эх үүсвэр, цахилгааны хангамж
electrical generating system	цахилгаан үүсгэх систем
eligible eligibility eligibility requirement	тохирох нөхцөл хангах, хүсэлт гаргах нөхцөл нөхцөл хангах шаардлага
embarking on board disembarking	суух бүхээгт нь байх буух
embodiment	хэрэгжүүлэлт
emergency repetitive applicable -AD embodied found embodied	яаралтай давтамжит хамааралтай - НТЧ-ын Удирдамж хэрэгжүүлсэн хэрэгжүүлсэн болохыг тогтоосон
emergency electrical supply emergency evacuation emergency landing emergency procedure emergency situation action plan emergency plan emergency relief	онцгой нөхцөлийн цахилгаан хангамж онцгой нөхцөлийн нүүлгэн шилжүүлэлт, онцгой нөхцөлийн үед дүрвэн гарах онцгой нөхцөлийн буулт онцгой нөхцөлийн журам, онцгой нөхцөлийн үеийн арга хэмжээний төлөвлөгөө онцгой нөхцөлийн төлөвлөгөө яаралтай шийдвэрлэх асуудал (ИНД-13)
emergency exit emergency exit evacuation equipment	ослын гарц ослын гарцны аврах төхөөрөмж
emergency landing capability	онцгой нөхцөлийн буулт үйлдэх чадвар
emergency medical kit first aid kit	эмнэлгийн түргэн тусламжийн иж бүрдэл анхны тусламжийн иж бүрдэл
exceptional circumstance period of emergency interest of public safety	тусгай нөхцөл онцгой нөхцөлийн үед нийтийн аюулгүй байдлын ашиг сонирхол
employed contracted	үндсэн ажилтнаар гэрээгээр
employee tenant contractor	ажилтан түрээслэгч гэрээт гүйцэтгэгч

Англи	Монгол
endorse endorsement endorsements imposed impose condition	баталгаажуулсан тэмдэглэл хийх баталгаажуулсан тэмдэглэл заасан баталгаажуулсан тэмдэглэл нөхцөл тогтоох
endurance bench structure integrity functional operational - test	ашиглалт даах бенч бүтцийн бүтэн байдлын, хүчилсэн эд ангийн цогц байдлын ажиллагааны үйл ажиллагааны - тест
enforcement	(дүрэм) сахиулах
enforcement rule enforcement procedure enforcement objective enforcement action enforcement sanction enforcement tools enforcement processing enforcement program enforcement regulations enforcement requirement law enforcement officers special emphasis enforcement formal legal action formal adjudication	албадлагын дүрэм албадлагын журам албадлагын зорилго албадлагын арга хэмжээ албадлагын шийтгэл албадлагын хэрэгсэл албадлагын хэрэгжүүлэлт албадлагын хөтөлбөр албадлагын дүрэм албадлагын шаардлага хууль сахиулах ажилтан онцгойлон анхаарах албадлага албан ёсны хуулийн арга хэмжээ албан ёсны шийтгэл
engine emission exhaust emission CO ₂ emissions pollutant egress	хөдөлгүүрийн хийн ялгаруулалт гаралтын хийн ялгаруулалт, яндангийн хийн ялгаруулалт CO ₂ -хийн ялгаруулалт бохирдол гаралт, ялгарах
engine inoperative engine failure uncontained failure	хөдөлгүүр ажиллагаагүй хөдөлгүүр татгалзах тогтоогдоогүй татгалзал
engine oil consumption monitoring program	хөдөлгүүрийн тосны зарцуулалтыг хянах хөтөлбөр
engine pod	хөдөлгүүрийн доод өөхий
enrolment with	элсэхдээ, элсэлт
en-route IFR procedures	нислэгийн замын дагуух IFR-ийн журам
en-route phase cruise phase approach phase approach and landing phase climb phase take-off and initial climb phase take-off phase	нислэгийн замын дагуух үе шат аяллын нислэгийн үе шат ойртолтын үе шат ойртолт болон буултын үе шат өндөр авалтын авах үе шат хөөрөлтийн болон өндөр авалтын эхний үе шат хөөрөлтийн үе шат
entered in log log entry logbook entry	бүртгэлийн дэвтэрт бичилт хийсэн бүртгэлийн дэвтэрт бичилт хийх (ИНД-66), нисгэгчийн дэвтэрт мэдээлэл оруулах (ИНД-61) нисгэгчийн дэвтэрт мэдээлэл оруулах
entitled to be	тооцох, эрхтэй болно
environmental sensor	хүрээлэн буй орчныг тандах мэдрэгч
equipment role equipment airborne equipment usable airborne equipment	төхөөрөмж нэмэлт төхөөрөмж нислэгийн төхөөрөмж ашиглаж болох нислэгийн төхөөрөмж
equipped	тоноглогдсон, тоногдсон
equivalent equivalent level of safety	дүйцэх аюулгүй байдалд дүйцэх түвшин
escape route	дайжих зам
escorting escorted	дагуулах дагалдах (VIP), харгалзах (custody)
essentially essential principally	үндсэндээ, зарчмын хувьд зайлшгүй шаардлагатай, зайлшгүй, заавал, үндсэн ерөнхийдөө, зарчмын хувьд

Англи	Монгол
estimated calculated forecasted planned scheduled regular	тооцоот тооцоолсон баримжаат төлөвлөсөн хуваарьт тогтмол
evacuating evacuation escape	нүүлгэн шилжүүлэх, дүрвэн гарах нүүлгэн шилжүүлэлт, дүрвэх дайжих
evacuation slide, evacuation chutes escape rope	нүүлгэн шилжүүлэх гулсуур ослын гарцны олс
evaluate evaluator proficiency evaluation examination for proficiency flight time evaluation flight evaluation continuing qualification evaluation line-operating flight time evaluation evaluation period evaluation program	дүгнэх дүгнэгч-нисгэгч, дүгнэгч мэргэжлийн ур чадварын дүгнэлт мэргэжлийн ур чадварын шалгалт нислэгийн цагийн дүгнэлт нислэгийн дүгнэлт мэргэшил хадгалах дүгнэлт шугамын үйл ажиллагааны нислэгийн цагийн дүгнэлт дүгнэлтийн хугацаа дүгнэлтийн хөтөлбөр
examiner evaluator	шалгагч дүгнэгч-нисгэгч, дүгнэгч
except as except for except if except as provided in paragraph except when	аас гадна бусад тохиолдолд хэрэв ...-аас бусад тохиолдолд ... -д зааснаас бусад тохиолдолд ... -ээс бусад тохиолдолд
except under	заагаагүй
exclusive exclusively	онцгой, зөвхөн, дангаар нь
executive capacity	эрхийнхээ хүрээнд, гүйцэтгэх чадвар
exemption exception	чөлөөлөх, өөр хэлбэрээр хэрэгжүүлэх үл хамаарал
exercise exercise the privilege	эдлэх, хэрэгжүүлэх эрх эдлэх, эрх хэрэгжүүлэх
exhibit behavioural characteristic	зохисгүй ааш араншин гаргаж байгаа
exhibition airworthiness certificate	үзүүлбэрийн НТЧ-ын гэрчилгээ
existing object immovable object fixed object mobile object	одоо байгаа байгууламж хөдөлгөөнгүй байгууламж суурин байгууламж хөдөлгөөнтэй байгууламж
existing or expected meteorological conditions	одоогийн, эсхүл таамаглаж байгаа цаг уурын нөхцөл
problem (QA) existing problems potential problems existing quality problem potential quality problem potential causes of problems	асуудал, хүндрэл, хүндрэлтэй асуудал оршиж байгаа хүндрэл үүсэж болох хүндрэл чанарын оршиж байгаа хүндрэл чанарын үүсэж болох хүндрэл хүндрэл үүсгэж болох шалтгаан
exit entry	гарц орц
expanded checklist in the operations manual checklist	үйл ажиллагааны зааврын дэлгэрэнгүй шалгах хуудас шалгах хуудас
expected time estimated time of arrival (ETA) estimated elapsed time expected approach time	баримжаат цаг тооцоот нисэн ирэх цаг тооцоот өнгөрөлтийн цаг баримжаат ойртолтын цаг
experimental flying	туршин нисэх
expiry date	дуусах хугацаа
export airworthiness certificate	экспортын НТЧ-ын гэрчилгээ
exposition	ерөнхий заавар

Англи	Монгол
extend revise terminate (Part 157)	сунгах шинэчлэх цуцлах
extended over-water operation	усан дээгүүрх үргэлжилсэн нислэгийн үйл ажиллагаа
extends above	дээш өргөгдсөн
extensively	өргөн хүрээтэйгээр, далайцтайгаар, томоохон,
eye height eye measured	нүдээр баримжаалсан өндөр нүдээр хэмжсэн

F

Англи	Монгол
facility	байгууламж
failure rupture fracture	эвдрэл, татгалзал хэлбэрээ алдан эвдрэх (зөөлөн) хагарах, бутрах (хатуу эд)
falcification	хуурамчаар үйлдэх
fare paying	төлбөртэй зорчигч
fault defect malfunction inoperative failure discrepancy degradation systemic deficiency	алдаа гэмтэл буруу ажиллах, доголдох ажиллагаагүй болох татгалзах зөрүүтэй байдал, үл тохирол доголдол тогтолцооны алдаа
feature design features featureless terrain	хэв шинж, дүр төрх загварын хэв шинж онцлох бартаа багатай газар, тал газар
feedback	санал хүсэлт, эргэж мэдээлэх, гэдрэг холбоо
fibre reinforced plastic	мяндсаар хүчилсэн пластик
final approach final approach fix final approach segment final approach course continuous descent final approach (CDFA) stabilized descent initial approach fix	ойртолтын төгсгөл ойртолтын төгсгөлийн цэг (FAF) ойртолтын төгсгөлийн сегмент ойртолтын төгсгөлийн чиглэл үргэлжилсэн өндөр алдалттай ойртолт төгсгөл (CDFA) жигд өндөр алдах ойртолтын эхлэлийн цэг
fire extinguisher	гал унтраагуур
firearms weapon weaponry pyrotechnic rifle pistol ammunition	галт зэвсэг зэвсэг зэвсэглэл пиротехник урт буу, буу гар буу сум хэрэгсэл
first person view system	дүрсийг дэлгэцээр харж удирдах систем
fit and proper person proper condition	тохирох зөв хүн тохиромжтой нөхцөл
fixed point fixed-wing aircraft rotary-wing aircraft	хөдөлгөөнгүй цэг, тогтсон цэг хөдөлгөөнгүй-далавчит агаарын хөлөг ротор-далавчит агаарын хөлөг
flags, display flag	туг, дарцаг
flaps leading edge trailing edge	флапс урд ирмэг хойд ирмэг
flight attendant flight attendant trainer flight attendant assessor	бүхээгийн ажилтан сургагч-бүхээгийн ажилтан бүхээгийн ажилтанд үнэлгээ хийх этгээд
flight check flight check system	нислэгийн шалгалт нислэг-шалгах тогтолцоо

Англи	Монгол
operational flight check route check pre-flight check pilot line training en-route inspection aerodrome proficiency check night flight training dual flight instructor training terrain awareness training aerobatics flight training aerial topdressing training aerial spraying rating training aerial VTA rating training approved flight examiner training competency-based training	үйл ажиллагааны нислэгийн шалгалт чиглэлийн нислэгийн шалгалт нислэгийн өмнөх үзлэг, нислэгийн өмнөх шалгалт нисгэгчийн шугамын нислэгийн сургалт нислэгийн замын дагуух шалгалт аэродромын ур чадварын шалгалт шөнийн нислэгийн сургалт хамтарсан нислэгийн зааварчилгаа өгөх багшийн сургалт газрын бартааг мэдрэх сургалт аэробатик нислэгийн сургалт агаараас бордоо цацах сургалт агаараас шингэн цацах зэрэглэлийн сургалт агаараас мэрэгчийн хор цацах сургалт зөвшөөрөгдсөн шалгагч-нисгэгчийн сургалт ур чадварт суурилсан сургалт
flight control guidance system directional guidance lateral guidance vertical guidance lateral displacement	нислэгийг удирдан хөтлөх систем чиглэлээр хөтлөх, чиглэлийн хөтлөлт хэвтээ хөтлөх, хэвтээ чиглүүлэх босоо хөтлөх, босоо чиглүүлэх хажуугийн шилжилт
flight crew flight crew member flight attendant	нисэх баг нисэх багийн гишүүн бүхээгийн ажилтан
flight crew compartment cockpit flight deck flight crew station pilot station	нисэх багийн бүхээг нислэгийн бүхээг нислэгийн бүхээг нисэх багийн суудал, нисэх багийн хэрэглэлийн самбар нисгэгчийн суудал, нисгэгчийн хэрэглэлийн самбар, нисгэгчийн ажлын байр
flight duty limitation flight duty period	нислэгийн үүрэг гүйцэтгэх хугацааны хязгаарлалт нислэгийн үүрэг гүйцэтгэх хугацаа
flight identification flight path flight trajectory	нислэгийн дугаар нислэгийн зам нислэгийн траектори
flight radiotelephone operator ratings	нислэгийн радио-холбооны операторын зэрэглэл
flight segment route segment approach segment initial approach segment intermediate approach segment final approach segment visual approach segment missed approach segment	нислэгийн сегмент замын сегмент ойртолтын сегмент ойртолтын эхлэлийн сегмент ойртолтын дундын сегмент ойртолтын төгсгөлийн сегмент ил харааны ойртолтын сегмент ойртолтоос 2-т гарах сегмент
flight time crediting crediting time	нислэгийн цагийг тооцох тооцох цаг
flight training flight instruction training exercise dual flight instructor training	нислэгийн сургалт нислэгийн зааварчилгаа сургалтын дасгал хамтарсан нислэгийн багшийн сургалт
flight level ground level sea level high sea cruising level	нислэгийн түвшин газрын түвшин далайн түвшин их далай аяллын нислэгийн түвшин
floor level emergency exit floor proximity emergency escape path marking	шалны түвшний ослын гарц шалны ойролцоох ослын дайжих замын тэмдэглэгээ
follow up corrective action	залруулах арга хэмжээг эргэн шалгах
follow-up audit initial audit preliminary audit	эргэн шалгах аудит анхан шатны аудит урьдчилсан аудит
for each aeroplane it operates	үйл ажиллагаандаа ашиглаж байгаа нисэх онгоц

Англи	Монгол
for the grant issue grant	эзэмшихээр, эзэмшихийн тулд олгох авах, эзэмших
for the purpose of this Part for the purpose of paragraph	энэ Дүрэмд ... -ийг ойлгоно, энэ дүрмийн зорилгоор энэ зүйлд... -ийг ойлгоно, энэ зүйлийн зорилгоор
forecast probability forecast weather condition forecast trajectory forecast time	урьдчилсан мэдээний магадлал цаг агаарын нөхцөлийн урьдчилсан мэдээ баримжаат траектор баримжаат цаг
format formatting preformatted	загвар, хэлбэр тогтсон загварт оруулах урьдчилан загварчилсан
formation flight	жагсаалын нислэг
forthwith surrender	нэн даруй хураалгана
freight area freight forwarder	багц ачааны талбай ачаа илгээгч
frequencies allocated to the aeronautical mobile service Aeronautical mobile service Aeronautical fixed service Aeronautical mobile-satellite service Aeronautical radio navigation service Aeronautical fixed telecommunication	нисэхийн хөдөлгөөнт холбооны үйлчилгээнд зориулан тогтоосон давтамж Нисэхийн хөдөлгөөнт холбооны үйлчилгээ Нисэхийн суурин холбооны үйлчилгээ Нисэхийн хөдөлгөөнт-хиймэл дагуулын үйлчилгээ Нисэхийн радио навигацийн үйлчилгээ Нисэхийн суурин цахилгаан холбоо
frequency interval	давтамж үечлэл
frequency: extremely high frequency (30 000-300 000 MHz) super high frequency (3 000-30 000 MHz) ultra high frequency (300-3 000 MHz) very high frequency (30-300 MHz) high frequency (3 000-30 000 kHz) medium frequency (300-3 000 kHz) low frequency (30-300 kHz) very low frequency (3-30 kHz)	давтамж: маш өндөр давтамж (30 000-300 000 МГц) супер өндөр давтамж (3 000-30 000 МГц) ультра өндөр давтамж (300-3 000 МГц) хэт өндөр давтамж (30-300 МГц) өндөр давтамж (3 000-30 000 кГц) дунд давтамж (300-3 000 кГц) нам давтамж (30-300 кГц) хэт бага давтамж (3-30 кГц)
frequently asked questions	түгээмэл асуултууд
fuel petrol kerosene diesel oil grease flamable product flammable liquid	түлш бензин керосин дизель тос тосолгоо шатамхай бүтээгдэхүүн шатамхай шингэн, шатахуун
fuel endurance	түлштэй байх нислэгийн хугацаа
full scale cabin training device type specific cabin training device	бодит хэмжээтэй бүхээгийн сургалтын хэрэгсэл тухайн маягт тохирсон бүхээгийн сургалтын хэрэгсэл
full-stop landing	бүрэн зогсолттой буулт
function activity duty responsibility authority	ажил, үйлдэл ажиллагаа үүрэг, ажил үүрэг хариуцлага, үүрэг хариуцлага эрх
function test operation test self-test	ажиллагааны тест үйл ажиллагааны тест өөрийгөө шалгах тест
further particulars	нэмэлт мэдээлэл

G

Англи	Монгол
GA AOC Airline AOC	ерөнхий зориулалтын агаарын тээвэрлэгчийн гэрчилгээ шугамын агаарын тээвэрлэгчийн гэрчилгээ

Англи	Монгол
gauge	хэмжих хэрэгсэл
measuring equipment	хэмжих төхөөрөмж
gazette	албан ёсны хэвлэл, www.mcaa.gov.mn
general direction	эрүүл мэндийн ерөнхий чиглэл
geographical co-ordinate	газар зүйн солбицол
geographical feature	газар зүйн онцлог шинж
glass fibre reinforced resin	шилэн даавуугаар бэхжүүлсэн резин
glide profile	гулгалтын схем
glide slope	glide slope, глиссадын налуу
glide path	глиссад
slope indicator	налуу заах хэрэглэл, налуу заагч
glider or powered glider	глайдер, эсхүл моторт-глайдер
gliding or autorotational distance	халин нисэх, эсхүл авторотациар буух зай
gliding organisation	глайдерын байгууллага
go around	2-т гарах
missed approach	ойртолтоос 2-т гарах
touch and go	буугаад хөөрөх
Government agency	Төрийн захиргааны байгууллага
grace provisions	давуу нөхцөл
grade	үнэлгээ, зэрэг
credit	кредит
mark	дүн
examination credit	шалгалтын дүн
grading system	үнэлгээний систем
gradient	градиент
positive slope	өгсүүр гадаргуу
granting of certificate	тухайн гэрчилгээг эзэмших
great circle	их тойрог
gross mass	нийт жин, нийт масс
gross weight	нийт жин
combined mass	нийлбэр жин
gross-gradient	нийт-градиент
gross failure	бүх татгалзал
ground examination	газрын бэлтгэл шалгалт
ground training	газрын бэлтгэл сургалт
ground training course	газрын бэлтгэл сургалтын курс
comprehensive training course	цогц сургалтын курс
ground proximity warning system (GPWS)	газар ойртсоныг анхааруулах систем
ground support operation (supporting ground operation)	газрын дэмжих үйл ажиллагаа
ground vehicles	газрын үйлчилгээний тээврийн хэрэгсэл
guideline	зааварчилгаа, хөтлөх шугам
guidance information	зааварчилгааны мэдээлэл, чиглүүлэх мэдээлэл (ИНД-139)

Н

Англи	Монгол
hand search	гараар шалгах
hand-held fire extinguisher, hand fire extinguisher	гар-гал унтраагуур
portable fire extinguisher	зөөврийн гал унтраагуур
handling	зохицуулах, хийх
handling	арчилгаа
preservation	удаан хугацааны хадгалалтад шилжүүлэх
storage	хадгалалт
hard landing	хатуу буулт үйлдэх
balked landing	цуцлагдсан буулт
forced landing	аргагүйдсэн буулт
emergency landing	онцгой нөхцөлийн буулт
full-stop landing	бүрэн зогсолттой буулт
overweight landing	хэтэрсэн жинтэй буулт

Англи	Монгол
precautionary landing ditching belly landing crash landing	урьдчилан сэргийлэх буулт усан дээрх буулт өөхийгөөр үйлдэх буулт ослын буулт
For certificate: has expired suspended revoked cancelled amended modified issued	Гэрчилгээний хувьд: хугацаа дууссан түдгэлзүүлсэн хүчингүй болсон цуцалсан нэмэлт оруулсан өөрчлөлт оруулсан олгосон
has responsibility for responsible for	хариуцдаг, хариуцсан хариуцсан
hazard register	аюулын бүртгэл
hazard identification safety risk assessment and mitigation eliminate or mitigate risk	аюулыг таньж тогтоох аюулгүй байдлын эрсдэлийн үнэлгээ хийх, бууруулах эрсдэлийг арилгах, эсхүл бууруулах
heading course direction azimuth bearing vectoring	чиглэл курс, чиглэл чиглэл азимут чиглэл чиглүүлэх
head-wind tail-wind crosswind downwind upwind wind shear	духны салхи, угтах салхи арын салхи хөндлөнгийн салхи салхины дагуу салхины эсрэг салхины огтлол
health and safety representative (HSR) health and safety unit (HSU) health and safety at Work Act (HSWA)	хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуй хариуцсан ажилтан хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуй хариуцсан нэгж хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай хууль
heliport	хэлипорт
high-water mark	ус дээд түвшинд байхад
historical record	түүхэн бүртгэл
his or her	тухайн этгээдийн, түүний
hold stowed baggage	бүртгэгдсэн тээш
holds delegation delegation	шилжүүлсэн эрх эзэмших шилжүүлсэн эрх
homing signal	чиг заах дохио
hopper or spray tank	хуурай, эсхүл шингэний сав
horizontal visibility ground visibility flight visibility good visibility	газрын хараа газрын хараа нислэгийн хараа харагдац сайн, үзэгдэх орчин сайн
Han uul district (HUD) Sukhbaatar district (SBD) Bayanzurkh district (BZD) - for address	Хан-Уул дүүрэг (ХУД) Сүхбаатар дүүрэг (СБД) Баянзүрх дүүрэг (БЗД) - хаягийн хувьд
human factors human performance human resource crew resource management crew team management	хүний хүчин зүйл хүний чадавхи хүний нөөц багийн нөөцийн удирдлага багийн бүтцийн удирдлага

Англи	Монгол
ICAO Contracting state State of certification State of registry	ICAO-гийн Хэлэлцэн тохирогч Улс Гэрчилгээжүүлэгч Улс Бүртгэгч Улс

State of the operator State of design State concerned	агаарын тээвэрлэгчийн харьяалах Улс зохион бүтээгч Улс тухайн улс
icing condition	мөстөлтийн нөхцөл
identification information	таньж тогтоох мэдээлэл
identified aircraft unidentified flight	танигдсан агаарын хөлөг танигдаагүй нислэг
identify identified identifier	таньж тогтоох, ангилах таньж тогтоогдсон таних нэр томьёо
identity personnel identity identification card, information, plate individual identity	таних, таних тодорхойлолт биеийн байцаалт таних үнэмлэх, мэдээлэл, пайз хувийн таних тэмдэг
IDERA - irrevocable deregistration and export request authorisation	IDERA - бүртгэлээс бүрмөсөн хасуулах ба экспортод гаргах хүсэлтийн зөвшөөрөл
if an emergency occurs if any if applicant is entitled if Director is satisfied if satisfied if the person seeks to	хэрэв, онцгой нөхцөл үүсвэл (процедурын хувьд) хэрэв байгаа бол хүсэлт гаргагч нь ... эрхтэй бол хэрэв Дарга ... хангасан гэж үзвэл хэрэв хангасан бол хэрэв тухайн этгээд нь ... -г зорьж байгаа бол
IFR VFR special VFR controlled VFR VFR operation	IFR VFR тусгай VFR хяналттай VFR VFR нислэгийн үйл ажиллагаа
IFR flight under IFR operating under IFR operated IFR flying under IFR flights under IFR flight performed under IFR IFR operation	IFR нислэг IFR-ийн дагуу IFR-ийн дагуу үйл ажиллагаа гүйцэтгэх, IFR-ийн дагуу нислэг үйлдэх IFR-аар нислэг үйлдэх IFR-ийн дагуу нислэг үйлдэх, IFR-ийн дагуу нисэх IFR нислэг IFR-ийн дагуу нислэг үйлдэх IFR нислэгийн үйл ажиллагаа
IMC VMC	хэрэглэлийн нислэгийн цаг уурын нөхцөл ил харааны нислэгийн цаг уурын нөхцөл
immediate hazard	аюулд хүргэх
immediately preceding consecutive	өмнө үргэлжилсэн дараалсан
immobilise immovable object fixed obstacle obstruction obstructed unobstructed shielded	хөдөлгөөнгүй болгох хөдөлгөөнгүй байгууламж суурин саад саад учруулах саадтай саадгүй халхлагдсан
impact force	үйлчлэх хүч
impracticable impossible	тохиромжгүй боломжгүй
improvised	гар хийцийн
impose conditions withdraw conditions suspend, suspension revoke or partially revoke, revocation	нөхцөл нэмж тогтоох нөхцөлийг хураах түдгэлзүүлэх хүчингүй болгох, эсхүл хэсэгчлэн хүчингүй болгох
in accordance with in respect with regarding in addition to in case in the event	... ийн дагуу талаар, холбоотой, хувьд, тухай, хүндэтгэлтэйгээр талаар, тухай мөн, түүнчлэн, үүн дээр нэмж, -ээс гадна ... тохиолдолд ... тохиолдолд

in effect on 10 May 1993 in order for	1993 оны 5-р сарын 10-ны өдрөөс хүчин төгөлдөр болсон ...-ийн тулд
in spite of, despite notwithstanding subject to avoid to doubt avoidance of doubt irrespective of other function	хэдий ч, үл харгалзан, боловч үл хамаарах, хамааралгүй -тэй холбоотойгоор, -г харгалзан өөрөөр ойлгохоос сэргийлж , эргэлзээ үүсгэхгүй байх үүднээс эргэлзээ үүсгэхгүй байх бусад ажил үүргээс үл хамааран
inadvertent inadvertent change to flight plan	санаандгүй, гэнэтийн нислэгийн төлөвлөгөөний гэнэтийн өөрчлөлт
inadvertent non-deliberate	санамсаргүй санаандгүй
in-air on-ground	агаарт газарт
incapacitation incapacitating injury flight crew incapacitation	үүрэг гүйцэтгэх чадвараа алдах ажил үүргээ гүйцэтгэх чадварыг алдуулах гэмтэл нисэх баг үүрэг гүйцэтгэх чадвараа алдах
including but not limited to	... багтаасан, гэхдээ үүгээр хязгаарлагдахгүй
independent	бие даасан, хамааралгүй
independently verified	үл хамаарах байдлаар бататгах
independent parallel segregated parallel	үл хамаарах зэрэгцээ тусгаарлагдсан зэрэгцээ
indexing	индексжүүлэлт
indicator instrument aid	заагч, дохиолол, үзүүлэлт хэрэглэл туслах хэрэгсэл
individual discrete	тусгайлан зориулах, бие даасан, салангид, ангид салангид, салаа
individual airworthiness certificate	бие даасан НТЧ-ын гэрчилгээ
indoctrination introduction qualification upgrade	үзэл баримтлалын танилцах мэргэшүүлэх шат ахих, дээшлүүлэх
industry-developed standard	үйлдвэрлэл-хөгжүүлсэн стандарт
inertial navigation systems	инерцийн навигацийн систем
in-flight drill	нислэгийн үед нягтлан шалгах
information originator	мэдээллийн эх үүсвэр
information sign information marking instruction marking stop bar	мэдээлэх тэмдэг мэдээлэх тэмдэглэгээ зааварчлах тэмдэглэгээ "Зогс" тэмдэг
infringement notice	зөрчлийн мэдэгдэл
initial boiling point flash point	буцалж эхлэх хэм дөл үүсэх хэм, ноцох температур
initially assess	суурь үнэлгээ
initiate	эхлүүлэх, гаргах
input meteorological information output meteorological information	цуглуулсан цаг уурын оролтын мэдээлэл боловсруулан гаргадаг цаг уурын мэдээлэл
inspection authorisation	шалгах эрх (ИНД-66)
instructed	зааварчилгаа өгсөн
instruction guide manual handbook procedure rule act law	зааварчилгаа гарын авлага заавар гарын авлага журам дүрэм хууль (цогц-том) хууль (жигжиг)
instrument runway non-instrument runway non-precision approach runway precision approach runway	хэрэглэлийн ХБЗ хэрэглэлийн бус ХБЗ нарийвчлалтай бус ойртолтын ХБЗ нарийвчлалтай ойртолтын ХБЗ

instrument instrument approach procedures instrument approaches to specified minima instrument landing system instrument meteorological conditions instrument procedure charts instrument rating	хэрэглэл хэрэглэлийн ойртолтын журам тодорхой өгөгдсөн минимум хүртэл хэрэглэлийн ойртолт хэрэглэлээр буулт үйлдэх систем хэрэглэлийн нислэгийн цаг уурын нөхцөл хэрэглэлийн журмын зураг хэрэглэлийн зэрэглэл
instrument procedures instrument approach procedures instrument departure procedures instrument arrival procedures instrument landing procedures CAT-precision approach procedure non-precision instrument approach procedure	хэрэглэлийн журам хэрэглэлээр ойртолт үйлдэх журам хэрэглэлээр нисэн гарах журам хэрэглэлээр нисэн ирэх журам хэрэглэлээр буулт үйлдэх журам нарийвчлалтай ойртолт үйлдэх журам нарийвчлалтай бус ойртолт үйлдэх журам
perform procedure complete procedure used procedure	журмыг гүйцэтгэх журмыг гүйцэтгэж дуусах журмыг ашиглах, журмыг хэрэглэх
precision instrument approach precision approach runway non-precision instrument approach instrument non-precision approach non-instrument approach non-precision approach	хэрэглэлээр үйлдэх нарийвчлалтай ойртолт нарийвчлалтай ойртолтын ХБЗ нарийвчлалтай бус хэрэглэлийн ойртолт нарийвчлалтай бус хэрэглэлийн ойртолт хэрэглэлийн бус ойртолт нарийвчлалтай бус ойртолт
integral component	нэгдмэл бүрдэл хэсэг
integrity readiness	бүрэн бүтэн байдал, үнэн зөв байдал, тохирол бэлэн байдал
integrity monitoring system integrity monitoring	үйл ажиллагааны нэгдмэл байдлын хяналтын тогтолцоо, үнэн зөв байдлын хяналтын тогтолцоо, тохирлын мониторинг
intended intended use of product intended operation intended function intended to be used	зорьсон, төлөвлөсөн бүтээгдэхүүнийг хэрэглэх зориулалт зориулалтын үйл ажиллагаа зориулагдсан ажиллагаа ашиглахаар төлөвлөсөн
intensity	тодорц, гэрлийн хүч
interest not contrary in interests of aviation safety	ашиг сонирхол нисэхийн аюулгүй байдлын ашиг сонирхолд харшлахгүй
interest of safety	аюулгүй байдлын ашиг сонирхолд
interfer interference	нөлөөлөх нөлөө
interior exterior	дотоор гадна
internal quality assurance internal quality assurance system safety assurance	дотоод чанар баталгаажуулалт дотоод чанар баталгаажуулалтын тогтолцоо аюулгүй байдлын баталгаажуулалт
International Telecommunication Union (ITU) aeronautical telecommunication network (ATN) aeronautical fixed telecommunication network (AFTN) aeronautical fixed service (AFS) aeronautical telecommunication agency aeronautical mobile-satellite service aeronautical mobile-satellite (route) service aeronautical mobile service aeronautical station aeronautical radio navigation service	Олон улсын радио холбоо нисэхийн цахилгаан холбооны сүлжээ (ATN) нисэхийн суурин цахилгаан холбооны сүлжээ (AFTN) нисэхийн суурин холбооны үйлчилгээ (AFS) нисэхийн цахилгаан холбооны байгууллага нисэхийн хиймэл дагуулын-хөдөлгөөнт үйлчилгээ нисэхийн хөдөлгөөнт хиймэл дагуулын (замын) үйлчилгээ нисэхийн хөдөлгөөнт холбооны үйлчилгээ нисэхийн холбооны станц нисэхийн радио навигацийн үйлчилгээ
introduction segment recurrent segment transition segment upgrade segment (training) synthetic flight trainer segment	танилцах үе шат давтан үе шат шилжих үе шат шат ахих үе шат (сургалт) синтетик нислэгийн дадлагажуурын үе шат
investigation interrogation proceeding	шинжлэн шалгах (Аппех 13), хянан шийдвэрлэх (Шүүх) асуулга, байцаах хянан шийдвэрлэх, шүүн хэлэлцэх

testimony deposition deponent attorney	гэрчийн мэдүүлэг хууль сонгож мэдүүлэг авах, хууль сонгож авсан мэдүүлэг хууль ёсны төлөөлөгч өмгөөлөгч
ISA: sea level 15°C still air 1013 hPa	ISA: далайн түвшинд 15°C тогтуун агаарт 1013 hPa
is eligible for installation	суурилуулахад тохиромжтой
is never in doubt	итгэлтэй, хэзээ ч эргэлзэхгүйгээр
is no longer valid	цаашид хүчингүй болох
is required to be operated with a co-pilot	хамтран нисгэгчтэй ажиллахыг шаарддаг
is responsible for	хариуцсан, хариуцлага хүлээсэн
issue	олгох, гаргах
item part spare part component assembly appliance device apparature appurtenance accessory equipment equipage instrument	эд зүйл, хэсэг эд анги солигдох эд анги, сэлбэг эд анги бүрдэл хэсэг иж бүрдэл хэрэгсэл төхөөрөмж, хэрэгсэл аппарат аппаратур туслах тоноглол төхөөрөмж бүрэлдэхүүн хэсэг хэрэглэл

J

Англи	Монгол
jet blast blast	тийрэлтэт хийн урсгал хийн урсгал
jettison jettisonable	жэттисон салгах боломжтой
jig	эталон
joining the aerodrome traffic circuit	аэродромын нислэгийн хөдөлгөөний хайрцагт нэгдэх
judgement good judgement exercise sound judgement exercise good judgement appropriate levels of judgement and command	тодорхойлох, шийдвэр зөв шийдвэр зөв тодорхойлж илэрхийлэх зөв шийдвэр гаргах нөхцөл байдалд зөв шийдвэр гарган удирдах хангалттай түвшин
jurisdiction	эрх

K

Англи	Монгол
killed injured wounded fatality death	амь насаа алдсан, алагдсан гэмтсэн шархадсан амь үрэгдэх, амь эрсдэх үхэл, амь насаа алдах, нас барах
kite rocket ballon unmanned aircraft drone parasail gyroglider hang glider	цаасан шувуу пуужин бөмбөлөг хүнгүй агаарын хөлөг дрон парасэйл жиро-глайдер ханг-глайдер

knowledge deficiency report	хангалтгүй дүгнэгдсэн мэдлэгийн тайлан
known	бүртгэлтэй
unknown customer	бүртгэлгүй харилцагч

L

Англи	Монгол
lag	хоцролт
oscillation	хэлбэлзэл
landing area, PLA	буултын талбай шүхрээр буух талбай
landing distance	буултын зай
permitted landing distance	зөвшөөрөгдсөн буултын зай
landing gear, undercarriage	газардах анги
landings from instrument approaches	хэрэглэлийн ойртолтоор буулт үйлдэх
laser sky display	лазерын гэрлээр тэнгэрт тусгах үзүүлбэр
laser-beam	лазерын гэрэл
irradiance	гэрлийн цацраг
illuminance	гэрэлтүүлэг
lateral distance	хөндлөн зай
vertical distance	босоо зай
launch site (glider)	хөөргөх талбай
law enforcement agency	хууль сахиулах байгууллага
layout	загвар, дүрс, схем зураг, бүтэц
cabin layout	бүхээгийн зураг
seat layout	суудлын байрлалын зураг
legible placard	ойлгомжтой зурагт хуудас
placarded	плакард байрлуулах
legibly	гаргацтайгаар
legible	гаргацтай
liaison with	... тай харилцах
licence	үнэмлэх
licensing	үнэмлэх, гэрчилгээжүүлэлт
licensing authority	үнэмлэх олгох эрх бүхий байгууллага
life preserver	аврах хэрэгсэл
life jacket	аврах хантааз
life-raft	аврах завь
survival locator light	байршил заагч аврах гэрэл
survival kit	аврах иж бүрдэл
flare kit	гэрэл цацруулах иж бүрдэл
lifed	ашиглалтын хязгаарлалттай
life limited	ашиглалт хязгаарлагдсан
finite life	ашиглалтын хязгаар
operational life	ашиглалтын хугацаа
lifetime	насан туршид, байнга
timeliness	тухайн цаг хугацаа
light	гэрэл
lighting	гэрэлтүүлэг
lighting system	гэрэлтүүлгийн систем
likely to be encountered	илэрч болох, илэрдэг байж болох
limit	хязгаар
limitation	хязгаарлалт
restriction	хорио (аэродромд), хязгаарлалт (агаарын зай, үнэмлэх),
limited	хязгаарлагдмал
restricted (awd certificate)	хязгаарлалттай (НТЧ гэрчилгээ)
line-operating flight time	шугамын үйл ажиллагааны нислэгийн цаг
line-operating flight time evaluation	шугамын үйл ажиллагааны нислэгийн цагийн дүгнэлт
liner	доторлогоо
inner	дотор
outer	гадна
outside	гадна тал

Англи	Монгол
lines of safety responsibility	аюулгүй байдлын хариуцлагын шугаман хамаарал
listed exceptions	үл хамаарлын жагсаалт
listed in	заагдсан
load manifest load sheet	ачааллын мэдэгдэл ачааллын хуудас
load-bearing surface non-load-bearing surface	даацын гадаргуу (ачаалал даах гадаргуу) даацын бус гадаргуу (ачаалал даахгүй гадаргуу)
location position	байрлал байршил
logbook pilot logbook air traffic controller's logbook flight service operator's logbook ATS personnel logbook parachutist logbook daily flight record (journey log book) technical log maintenance logbook aircraft logbook	бүртгэлийн дэвтэр нисгэгчийн дэвтэр НХҮ-ний ажилтны бүртгэлийн дэвтэр НХҮ-ний ажилтны бүртгэлийн дэвтэр НХҮ-ний ажилтны бүртгэлийн дэвтэр шүхэрчний дэвтэр нислэгийн бүртгэлийн дэвтэр техникийн бүртгэлийн дэвтэр техник үйлчилгээний бүртгэлийн дэвтэр агаарын хөлгийн бүртгэлийн дэвтэр
longitude latitude navigation grid Magnetic North	уртраг өргөрөг навигацийн тор соронзон хойд зүг
low flying zone	нам өндрийн нислэгийн бүс
lower licence or rating	доод эрэмбийн үнэмлэх, эсхүл зэрэглэл
LSA airworthiness certificate	спортын хөнгөн агаарын хөлгийн НТЧ-ын гэрчилгээ

M

Англи	Монгол
MAC AMEL IA	техник үйлчилгээний эрхийн гэрчилгээ (MAC) агаарын хөлгийн техник үйлчилгээний инженерийн үнэмлэх (AMEL) шалгах эрхийн гэрчилгээ (IA)
magnetic bearing magnetic heading radio bearing	соронзон чиглэл соронзон чиглэл радио пеленг
magnetic particle detector	соронзон бөөмийн үртэс илрүүлэгч
maintained	ашиглагдаж байгаа, хадгалагдсан
maintenance log maintenance manual maintenance program extended maintenance program maintenance review	техник үйлчилгээний дэвтэр техник үйлчилгээний заавар техник үйлчилгээний хөтөлбөр техник үйлчилгээний өргөтгөсөн хөтөлбөр техник үйлчилгээний дүгнэлт
major major modification minor non-controversial	их хэмжээний, том, том хэмжээний, ихэнх, дийлэнх том модификаци, том хэмжээний модификаци жижиг эсрэг утгагүй, ойлгомжтой
management	удирдлага
mandatory mandatory AD mandatory airworthiness requirement mandatory compliance mandatory sign	заавал мөрдөх заавал хэрэгжүүлэх НТЧ-ын Удирдамж заавал хэрэгжүүлэх НТЧ-ын шаардлага заавал хэрэгжүүлэх заавал мөрдөх тэмдэг
manipulate the controls	нислэгийн удирдлагад оролцох
manner method	хэлбэр, аргачлал, арга хэлбэр арга
manoeuvring area	маневрын талбай
manufactured fabricated marked maintained	үйлдвэрлэсэн хийсэн тэмдэглэсэн хадгалсан

Англи	Монгол
reconditioned repaired	нөхцөл сайжруулсан засварласан
manufacturing organisation	үйлдвэрлэх байгууллага
margin of error error margin undesired state error mitigation	алдааны нөөц хязгаар алдааны нөөц хязгаар тодорхойгүй төлөв байдал алдааг багасгах
mark marker sign marking symbol aid (Part 139)	таних тэмдэг тэмдэгт, маркер тэмдэг тэмдэглэгээ бэлэгдэл, тэмдэг туслах хэрэгсэл, тэмдэглэгээ
marker beacon receiver aeronautical beacon aeronautical fixed service aerodrome beacon	маркерын дохио хүлээн авагч агаарын навигацгийн гэрэлт дохио нисэхийн суурин холбооны үйлчилгээ аэродромын гэрэлт дохио
material change materially altered materially affect	нөлөө бүхий өөрчлөлт, бодит өөрчлөлт бодитоор өөрчлөгдсөн бодитоор нөлөөлөх
matter	асуудал, зүйл
maximum certificated seating capacity	гэрчилгээжсэн максимум суудлын багтаамж
maximum certificated take-off weight (MCTOW) maximum approach weight maximum landing-climb weight maximum landing weight	гэрчилгээжсэн максимум хөөрөлтийн жин (MCTOW) максимум ойртолтын жин максимум буултын үед өндөр авах жин максимум буултын жин
maximum continuous power	тасралтгүй ажиллах максимум хүч
maximum zero fuel weight	түлшгүй максимум жин
maximum permissible	максимум зөвшөөрөгдөх
may be required by the Director as indicated on the form	маягтад заасны дагуу Даргын шаардаж болох
may have been	байж магадгүй
mean approach attitude	ойртолтын дундаж байрлал
means and method means of assistance means of indicating	хэлбэр болон арга туслах хэлбэр үзүүлэх хэрэгсэл
medical assessment report medical condition medical conditions considered medical deficiency medical endorsement medical fitness medical statement	эрүүл мэндийн үнэлгээний тайлан эрүүл мэндийн нөхцөл анхаарал татсан, эргэлзээтэй эрүүл мэндийн нөхцөл эрүүл мэндийн дутагдал эрүүл мэндийн баталгаажуулсан тэмдэглэл эрүүл мэндийн байдал эрүүл мэндийн тодорхойлолт
medical practitioner medical expert medical examiner / medical assessor	нарийн мэргэжлийн эмч эксперт-эмч эрүүл мэндийн шалгагч
meet comply conform compliance in confirm confirmation compatible compatibility compatibility of equipment	нийцэх мөрдөх тохирох нийцэл бататгах баталгаажуулах тохирох, зохицох, таарах нийцэл төхөөрөмжийн нийцэл
MEL	минимум төхөөрөмжийн жагсаалт
metal stressed skin aircraft skin	хүчилсэн металл гадаргуу агаарын хөлгийн гадаргуу
meteorological weather	цаг уурын цаг агаар
meteorological report	цаг уурын мэдээ

Англи	Монгол
meteorological information	цаг уурын мэдээлэл
meteorological message	цаг уурын мэдээ
weather report	цаг агаарын мэдээ
weather information	цаг агаарын мэдээлэл
methods of imparting instruction	заварчилгааг заах арга
microlight aircraft (MCAA, NZCAA)	хэт хөнгөн агаарын хөлөг
ultralight aircraft (FAA)	хэт хөнгөн агаарын хөлөг
Microlight pilot (Part-103): novice pilot licence: novice pilot ratings, group A, B, C: intermediate pilot licence: intermediate pilot ratings group A, B, C: advanced pilot licence: advanced pilot ratings group A, B, C: microlight pilot instructor certificate (provisional): microlight pilot instructor: microlight pilot instructor ratings group A, B, C: authorised testing officer.	Хэт хөнгөн агаарын хөлгийн нисгэгч (ИНД-103): сурагч-нисгэгчийн үнэмлэх; А, В, С бүлгийн сурагч-нисгэгчийн зэрэглэл; дунд түвшний нисгэгчийн үнэмлэх; А, В, С бүлгийн дунд түвшний нисгэгчийн зэрэглэл; ахлах нисгэгчийн үнэмлэх; А, В, С бүлгийн ахлах нисгэгчийн зэрэглэл; хэт хөнгөн агаарын хөлгийн сургагч-нисгэгчийн гэрчилгээ (нөхцөлт); хэт хөнгөн агаарын хөлгийн сургагч-нисгэгч; А, В, С бүлгийн хэт хөнгөн агаарын хөлгийн сургагч-нисгэгчийн зэрэглэл; эрх бүхий шалгагч (АТО).
millibars	мбар
minima	минима
reduced take-off minima	хөөрөлтийн багасгасан минима
minimum height	өндрийн доод хязгаар, өндрийн минимум
minor repair	жижиг засвар
major repair	том засвар, том хэмжээний засвар
overhaul	их засвар
minute meeting	уулзалтын тэмдэглэл
misleading information	төөрөгдүүлэх мэдээлэл
missed approach procedures	ойртолтоос 2-т гарах журам
mitigation measure	нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ
model designation	оноосон загвар
model number suffix	загварын дугаарын дагавар
callsign suffix	дуудлагын товчлол
runway designation sign	ХБЗ-ны чиглэлийн тэмдэг
runway designation number	ХБЗ-ны чиглэлийн дугаар
modification	модификаци
Mongolian Defence Force	МУ-ын зэвсэгт хүчин
more than 19 but less than 51 passengers	19-өөс олон, гэхдээ 51-ээс цөөн зорчигч
more than	дээш, их, олон
less than	доош, бага, цөөн
multi	олон-
multi-crew operation	олон гишүүнтэй багийн үйл ажиллагаа
multi-pilot aircraft	олон-нисгэгчтэй агаарын хөлөг
two pilot operations	хоёр нисгэгчтэй үйл ажиллагаа
single pilot operation	ганц нисгэгчтэй үйл ажиллагаа
single-pilot aircraft	ганц-нисгэгчтэй агаарын хөлөг
remote-pilot	оператор-нисгэгч
multi-engine operation	олон-хөдөлгүүртэй агаарын хөлгийн үйл ажиллагаа
single-engine operation	ганц-хөдөлгүүртэй агаарын хөлгийн үйл ажиллагаа
multiple aeroplane types or variants	нисэх онгоцны хэд хэдэн маяг, эсхүл вариант
multiple identical system maintenance	хэд хэдэн ижил төстэй системийн техник үйлчилгээ
must	ёстой (байгууллагад), үүрэгтэй (хувь хүнд)
shall	на, нэ, но, нө
may	...ж болно
must be taken into account	тооцоонд авч үзэх ёстой, тооцоонд оруулах ёстой
takes into account	тооцож үзэх
must employ or contract	үндсэн ажилтнаар, эсхүл гэрээгээр авч ажиллуулах үүрэгтэй
must ensure	болохыг бататгах үүрэгтэй
must hold	эзэмшдэг байх үүрэгтэй

Англи	Монгол
must not shall not may not	хориглоно, -гүй, -гүй байх үүрэгтэй, зөвшөөрөхгүй тэгэхгүй -гүй байж болно
must be established to ensure the organisation's compliance with, and the adequacy of, the procedures required by this Part	Энэ Дүрмээр шаардсан тухайн журам нь дүрмийн шаардлага хангасан ба тухайн байгууллага түүнийг хэрэгжүүлж байгааг бататгах зорилгоор бүрдүүлэх үүрэгтэй

N

Англи	Монгол
nationality mark nationality	үндэсний харьяаллын тэмдэг үндэсний харьяалал
natural person	хуулийн этгээд
nature	шинж чанар, шинж байдал, мөн чанар, хэлбэр
navigable airspace	нислэг үйлдэх агаарын зай
navigation installation ground installation installation	навигацийн байгууламж газрын байгууламж, төхөөрөмж суурилуулалт
navigate the aircraft air navigation international air navigation air navigation system air navigation facility, navigation facility air navigation service air navigation register	агаарын хөлгийг удирдах, жолоодох агаарын навигаци олон улсын агаарын навигаци агаарын навигацийн систем агаарын навигацийн байгууламж агаарын навигацийн үйлчилгээ агаарын навигацийн бүртгэл
Air navigation means the operation or navigation of aircraft in the air space over this state, or upon any landing area within this state.	Нислэгийн үйл ажиллагаа гэж тухайн улсын дээрх агаарын зайд, эсхүл тухайн улсад буулт үйлдэх хүртэл агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа эрхлэх, эсхүл нислэг үйлдэх. lawinsider.com
navigation aid navigation grid navigation specification en-route navigation terminal navigation navigation guidance: - lateral navigation guidance vertical navigation guidance	навигацийн туслах төхөөрөмж навигацийн тор навигацийн тодорхойлолт замын дагуух нислэг ойртолтын нислэг нислэг чиглүүлэгч: - хэвтээ тэнхлэгийн нислэгийн чиглүүлэгч босоо тэнхлэгийн нислэгийн чиглүүлэгч
nearly so	бараг л, ойрхон
necessary necessity requirement required	хэрэгтэй хэрэгцээ шаардлага шаардсан
necessary to enable	.. -д шаардлагатай
need expectation	хэрэгцээ хүлээлт
neither either (one or the other of two) and/or and or	аль нь ч биш нэг, эсхүл аль аль нь / аль нэг, эсхүл аль алианаар нь болон/эсхүл болон, ба, хоёулаа эсхүл
negative affect adverse affect adversely affect	сөрөг нөлөө аюултай нөлөө аюултайгаар нөлөөлөх
net flight path net take-off flight path net-climb gradient	нислэгийн аюулгүй зам хөөрөлтийн үеийн нислэгийн аюулгүй зам өндөр авалтын аюулгүй градиент
neurological neurosurgical psychiatric psychological condition	мэдрэлийн, мэдрэлийн мэс заслын, сэтгэцийн, сэтгэл зүйн эрүүл мэндийн байдал,

Англи	Монгол
behavioral cognitive disorder	зан төлөвийн танин мэдэхүйн согог
never in doubt	эргэлзэхгүйгээр
no longer being observed	цаашид тогтоогдоогүй
non-conformance non-compliance	үл тохирол дагаж мөрдөхгүй байх
non-instrument	хэрэглэлийн бус
non-security designated area	аюулгүйн хамгаалалт тогтоогоогүй бүс
non-State material	тухайн улс гаргаагүй материал
normal abnormal, non-normal emergency alternate contingency unusual -procedure	хэвийн нөхцөлийн хэвийн бус нөхцөлийн онцгой нөхцөлийн бэлтгэл, нөөц нөөц ердийн бус - журам
normally seated position	үндсэн суудаг байрлал
not contrary	харшлахгүй
not required to	шаардахгүй
note caution attention alert warning	тэмдэглэл сэрэмжлүүлэг анхаар анхааруулга, дохио, түгшүүр анхааруулга, түгшүүр, аюул
For flight deck: alert warning caution advisory	Бүхээгт: дохио түгшүүр, аюулгүй байдлын дохио анхааруулга, сэрэмжлүүлэг зөвлөмж
note notice notice of proposed rule making (NPRM) notification information	тэмдэглэл мэдэгдэл ...-д хүргүүлэх дүрмийн боловсруулалтад санал өгөх мэдэгдэл (NPRM) мэдэгдэл ...-ээс хүлээж авах мэдээлэл

O

Англи	Монгол
object	объект, байгууламж, биет
objectionable determination unobjectional determination conditional determination	хүлээн авах боломжгүй шийдвэр татгалзаагүй шийдвэр нөхцөл заасан шийдвэр
observer	ажиглагч
obsolete documents	хүчингүй болсон баримт бичиг
obstacle limitation surfaces obstacle protection surface	саадыг хязгаарлах гадаргуу саадыг хамгаалах гадаргуу
occupants	бүхээгт байгаа хүмүүс
occurrence incident serious incident accident act actions omissions events conditions combination thereof	хэрэг явдал зөрчил ноцтой зөрчил осол үйлдэл үйлдэл хайхрамжгүй байдал, эс үйлдэл тохиолдол нөхцөл тэдгээрийн комбинац
offer of goods for carriage	барааг тээвэрлэлтэхэд санал болгох
office accommodation for the administration accommodation office	захиргааны байр орон байр ажлын байр

Англи	Монгол
office unit	ажлын байр, алба, нэгж
offshore shore	эргийн цаана эрэг
on behalf accountable on behalf of the organisation on the Director's request	нэрийн өмнөөс, төлөөлөн байгууллагыг төлөөлөн хариуцах Даргын хүсэлтээр
on-demand oxygen mask protective breathing equipment	шаардлагатай үед хэрэглэх хүчилтөрөгчийн баг амьсгал хамгаалах төхөөрөмж
one copy of...	...-ны нэг хувь
one or more	нэг, эсхүл хэд хэдэн, нэг эсхүл түүнээс олон
ongoing training	байнгын сургалт
only if but only if except that except if except if authorised	зөвхөн хэрэв гэхдээ зөвхөн...хэрэв үүнээс гадна хэрэв үүнээс бусад тохиолдолд хэрэв зөвшөөрснөөс бусад тохиолдолд
open air assembly of persons	олон хүн цугларсан задгай талбай
operate an aircraft	агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа эрхлэх, агаарын хөлгөөр нислэг үйлдэх
operating agency designator (ICAO code)	үйл ажиллагаа эрхлэх байгууллагад оноосон ICAO код
operating experience operating restrictions operating limitation operating system	үйл ажиллагааны туршлага үйл ажиллагааны хориг үйл ажиллагааны хязгаарлалт ашиглалтын систем
operational competency checks operational competency assessment operational flight operational flight plan operational purpose operational responsibility	үйл ажиллагааны ур чадварын шалгалт үйл ажиллагааны ур чадварын үнэлгээ үйл ажиллагааны нислэг нислэгийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөө үйл ажиллагааны зорилго үйл ажиллагааны хариуцлага хүлээсэн
operational status	үйл ажиллагааны статус, үйл ажиллагааны төлөв байдал
operations personnel	нислэгийн үйл ажиллагааны ажилтан
operations specifications navigation specification	үйл ажиллагааны тодорхойлолт навигацийн тодорхойлолт
operator owner	ашиглагч, үйл ажиллагаа эрхлэгч, оператор өмчлөгч
operating position	үйл ажиллагааны нэгж
optimum	боломжит, тохиромжтой
ordinary circumstances physical condition	ердийн нөхцөл ерөнхий нөхцөл
ordinary high water mark	далайн түвшин өндөр байх
organisational management system organisational procedure	байгууллагын удирдлагын тогтолцоо байгууллагын үйл ажиллагааны журам
original originating departing arriving arrival departure -flight	эх хувь, анхны загвар эхлэлтэй нисэн гарах нисэн ирэх ирэх гарах - нислэг
originating aircraft	тухайн чиглэлийн агаарын хөлөг
outer main gear span	гадна үндсэн дугуй хоорондын зай
over congested area	шигүү суурьшсан талбай, бүс дээгүүр
overrun undershoot overshoot running off the side	даван гүйж гарах дутуу суух давж суух хажуу тийш гүйж гарах
overtake	гүйцэж түрүүлэх
overweight landing	хэтэрсэн жинтэй буулт

P

Англи	Монгол
packing package packaging receptable	савлах баглаа боодол баглаа боодлын иж бүрдэл, баглаж боох хадгалах сав (ИНД-92)
parachute assembly parachute technician emergency parachute parachute-drop parachute-drop aircraft operation parachutist logbook drop a parachutist	шүхрийн иж бүрдэл шүхрийн техникч ослын шүхэр шүхэр хаях шүхэр хаядаг агаарын хөлгийн үйл ажиллагаа шүхэрчний дэвтэр шүхэрчин буулгах
parallax error	харааны хөндлөнгөөс харах алдаа
parallel offset route	зэрэгцээ агаарын зам
Part 104 Glider pilot: - student glider: - qualified glider pilot: - additional launch endorsements: - authority to carry passengers: - category C glider instructor: - category B glider instructor: - category A glider instructor: - additional launch instruction endorsements: - authority to give instruments flight instruction: - authority to fly IFR Glider engineer: - class 2 approval: - class 3 approval, with subdivisions W, M, and P: - class 4 approval, with subdivisions W, M, and P: - C rating: - S rating: - R rating: - E rating, with subdivisions E2, E3, and E4	Глайдерийн нисгэгч - глайдерын сурагч; - глайдерын мэргэшсэн нисгэгч; - хөөргөх нэмэлт төхөөрөмжийн баталгаажуулсан тэмдэглэл; - зорчигч зөөх эрх; - C-категорийн глайдерын сургагч-нисгэгч; - B-категорийн глайдерын сургагч-нисгэгч; - A-категорийн глайдерын сургагч-нисгэгч; - хөөргөх нэмэлт төхөөрөмжийн зааварчилгааны баталгаажуулсан тэмдэглэл; - хэрэглэлийн нислэгийн зааварчилгаа өгөх эрх; - IFR-аар нисэх эрх Глайдерийн инженерийн зэрэг: - ангилал-2 зөвшөөрөл; - ангилал-3 зөвшөөрөл, W, M, болон P дэд зэрэгтэй; - ангилал-4 зөвшөөрөл, W, M, болон P дэд зэрэгтэй; - C-зэрэглэл; - S-зэрэглэл; - R-зэрэглэл; - E-зэрэглэл, E2, E3 болон E4 дэд зэрэгтэй
Part 106 Hang glider and paraglider pilot: - beginner rating: - novice rating: - intermediate rating: - advanced rating: - paraglider 1 rating: - paraglider 2 rating: - paraglider 3 rating: - paraglider instructor rating: - paraglider passenger rating: - hang glider instructor rating class 1: - hang glider instructor rating class 2: - special skills clearances.	Ханг-глайдер болон параглайдерын нисгэгч (ИНД-106): - эхлэн суралцагчийн зэрэглэл; - сурагчийн зэрэглэл; - дунд түвшний зэрэглэл; - ахлах зэрэглэл; - параглайдерын зэрэглэл-1; - параглайдерын зэрэглэл-2; - параглайдерын зэрэглэл-3; - параглайдерын сургагч-нисгэгчийн зэрэглэл; - параглайдерын зорчигчийн зэрэглэл; - ангилал-1 ханг-глайдерын сургагч-нисгэгчийн зэрэглэл; - ангилал-2 ханг-глайдерын сургагч-нисгэгчийн зэрэглэл; - тусгай чадварын зөвшөөрөл.
Part 13 forges counterfeit alter attempt falsely makes	ИНД-13 үйлдэх дуурайлгаж, хуурамчаар үйлдэх өөрчлөх завдах хуурамчаар хийх, үйлдэх
Part 13 wilfully deliberate non-deliberate maliciously reckless	ИНД-13 санаатай ухамсартай, санаатай бодлогогүй, санаатай бус гэмт хэргийн сэдэлтэй хайхрамжгүй

Англи	Монгол
careless negligent gross negligence intentional unintentional fraudulent inadvertent improper inadvertent knowingly enforced without regard falsely false information wilful misconduct criminal activity	хүйтэн хөндий, хайнга үл тоомсорлосон, болгоомжгүй болгоомжгүй зориуд, зорилготой, санаатай зориуд бус, зорилгогүй, санаандгүй залилан, хуурамч санамсаргүй буруу, буруу ташаа санаандгүй мэдсээр байж хүчинд автан, албадлагаар үл ойшоох хуурамч хуурамч мэдээ санаатай буруу үйлдэл хийх гэмт үйлдэл
Part 139 Aerodrome operator certificate: - aerodrome operator certificate - qualifying aerodrome operator certificate - non-certificated aerodromes	ИНД 139 Аэродромын үйл ажиллагаа эрхлэгчийн гэрчилгээ - аэродромын үйл ажиллагаа эрхлэгчийн гэрчилгээ - хязгаарлагдмал аэродромын үйл ажиллагаа эрхлэгчийн гэрчилгээ - гэрчилгээжээгүй аэродром
Part 141 Aviation training organisation certificate - standard Aviation Training Organisation Certificate - Restricted Aviation Training Organisation Certificate	ИНД-141 Нисэхийн сургалтын байгууллагын гэрчилгээ: - нисэхийн сургалтын байгууллагын стандарт гэрчилгээ; - нисэхийн сургалтын байгууллагын хязгаарлагдмал гэрчилгээ.
Part 145 Maintenance organisation rating: - A1 for the maintenance of aircraft with a MCTOW of more than 13 610kg as detailed in the organisation's exposition: - A2 for the maintenance of aircraft with a MCTOW of more than 5700kg but not exceeding 13 610kg as detailed in the organisation's exposition: - A3 for the maintenance of aircraft with a MCTOW of 5700kg or less and a maximum certificated passenger seating capacity, excluding any required crew member seat, of 10 seats or more: - A4 for the maintenance of aircraft with a MCTOW of 5700kg or less and a maximum certificated passenger seating capacity, excluding any required crew member seat, of 9 seats or less: - C1 for the maintenance of aircraft engines and propellers as detailed in the organisation's exposition: - C2 for the maintenance of components as detailed in the organisation's exposition: - C3 for the maintenance of aircraft electrical equipment as detailed in the organisation's exposition: - C4 for the maintenance of aircraft instrument equipment as detailed in the organisation's exposition: - C5 for the maintenance of aircraft radio equipment as detailed in the organisation's exposition: - E1 for the conduct of aircraft maintenance engineer training as detailed in the organisation's exposition: - F1 for the maintenance of foreign aircraft and components for foreign aircraft as detailed in the organisation's exposition and in	ИНД-145 Техник үйлчилгээний байгууллагын зэрэглэл: - A1 - MCTOW нь 13 610 кг-аас дээш жинтэй агаарын хөлгийн техник үйлчилгээ; - A2 - MCTOW нь 5700 - 13 610 кг хүртэл жинтэй агаарын хөлгийн техник үйлчилгээ; - A3 - MCTOW нь 5700 кг, эсхүл түүнээс бага жинтэй, шаардлагатай багийн гишүүний суудлаас гадна, 10, эсхүл түүнээс дээш гэрчилгээжсэн максимум зорчигчийн суудлын багтаамжтай агаарын хөлгийн техник үйлчилгээ; - A4 - MCTOW нь 5700 кг, эсхүл түүнээс бага жинтэй ба шаардлагатай багийн гишүүний суудлаас гадна 9, эсхүл түүнээс цөөн гэрчилгээжсэн максимум зорчигчийн суудлын багтаамжтай агаарын хөлгийн техник үйлчилгээ; - C1 - агаарын хөлгийн хөдөлгүүр болон сэнсний техник үйлчилгээ; - C2 - бүрдэл хэсгийн техник үйлчилгээ; - C3 - агаарын хөлгийн цахилгааны төхөөрөмжийн техник үйлчилгээ; - C4 - агаарын хөлгийн хэрэглэлийн төхөөрөмжийн техник үйлчилгээ; - C5 - агаарын хөлгийн радио төхөөрөмжийн техник үйлчилгээ; - E1 - агаарын хөлгийн техник үйлчилгээний инженерийн сургалт хийх; - F1 - агаарын хөлгийн бүртгэгч улстай байгуулсан техникийн зохицуулалтын дагуу, гадаадын агаарын хөлөг болон гадаадын агаарын хөлгийн бүрдэл хэсгийн техник үйлчилгээ;

Англи	Монгол
<p>accordance with a technical arrangement with the State of registry of the aircraft:</p> <ul style="list-style-type: none"> - P1 for the maintenance of aircraft and components involving processing not otherwise included in any of the above ratings and as detailed in the organisation's exposition. - S1 for the issue of release notes for aircraft parts: - S2 for the issue of release notes for materials: - S3 for the issue of release notes for fluids. 	<ul style="list-style-type: none"> - P1 - агаарын хөлөг болон бүрдэл хэсэгт хийх, дээр дурдсан зэрэглэлд өөр байдлаар тусгагдаагүй техник үйлчилгээ; - S1 - агаарын хөлгийн эд анги шилжүүлэх мэдэгдэл олгох; - S2 - материал шилжүүлэх мэдэгдэл олгох; - S3 - шатах тослох материал шилжүүлэх мэдэгдэл олгох.
<p>Part 146 Design organisation rating:</p> <ul style="list-style-type: none"> - D1 for the development of designs for products and their components as defined in the organisation's exposition: - D2 for the development of design changes for products and their components as defined in the organisation's exposition: - D3 for the development of designs and design changes for appliances as defined in the organisation's exposition. 	<p>ИНД-146 Зохион бүтээх байгууллагын зэрэглэл:</p> <ul style="list-style-type: none"> - D1 - байгууллагын ерөнхий зааварт заасан бүтээгдэхүүн, түүний бүрдэл хэсгийн загварыг зохиож, боловсруулах; - D2 - байгууллагын ерөнхий зааварт заасан бүтээгдэхүүн, түүний бүрдэл хэсгийн загварын өөрчлөлтийг зохиож, боловсруулах; - D3 - байгууллагын ерөнхий зааварт заасан хэрэгслийн загвар болон түүний загварын өөрчлөлтийг зохиож, боловсруулах.
<p>Part 147 Aviation Maintenance Training Organisations certificate</p> <ul style="list-style-type: none"> - maintenance training organisation certificate: - restricted maintenance training organisation certificate. <p>rating:</p> <ul style="list-style-type: none"> - E1 for basic training courses: - E2 for aircraft type or task training courses: - E3 for knowledge examinations conducted on behalf of the Director: - E4 for other courses relevant to maintenance training. 	<p>ИНД-147 Техник үйлчилгээний сургалтын байгууллагын гэрчилгээ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - техник үйлчилгээний сургалтын байгууллагын гэрчилгээ; - техник үйлчилгээний сургалтын байгууллагын хязгаарлагдмал гэрчилгээ. <p>зэрэглэл:</p> <ul style="list-style-type: none"> - E1 - суурь сургалтын курс; - E2 - агаарын хөлгийн маягийн, эсхүл ТҮ-ний тодорхой ажлын сургалтын курс; - E3 - Даргын нэрийн өмнөөс авах онолын мэдлэгийн шалгалт; - E4 - ТҮ-ний сургалттай холбоотой бусад сургалтын курс.
<p>Part 148 Manufacturing Organisations rating:</p> <ul style="list-style-type: none"> - M1 for the manufacture of aircraft, aircraft engines, or propellers, as detailed in the organisation's exposition: - M2 for the manufacture of components for aircraft, aircraft engines, or propellers, as detailed in the organisation's exposition: - M3 for the manufacture of parts or appliances, as detailed in the organisation's exposition: - M4 for the manufacture of materials as detailed in the organisation's exposition. 	<p>ИНД-148 Агаарын хөлөг үйлдвэрлэх байгууллагын зэрэглэл:</p> <ul style="list-style-type: none"> - M1 - агаарын хөлөг, агаарын хөлгийн хөдөлгүүр, эсхүл сэнс үйлдвэрлэх; - M2 - агаарын хөлгийн, агаарын хөлгийн хөдөлгүүрийн, эсхүл сэнсний бүрдэл хэсгийг үйлдвэрлэх; - M3 - эд анги, эсхүл хэрэгсэл үйлдвэрлэх; - M4 - материал үйлдвэрлэх.
<p>Part 21 category:</p> <p>standard category:</p> <p>restricted category:</p> <p>special category - experimental:</p> <p>special category - exhibition:</p> <p>special category - amateur-built:</p> <p>special category - primary:</p> <p>special category - LSA:</p> <p>special category - limited:</p> <p>provisional category.</p>	<p>ИНД-21 Категори:</p> <p>стандарт категорийн;</p> <p>хязгаарлалттай категорийн;</p> <p>тусгай категорийн туршилтын;</p> <p>тусгай категорийн үзүүлбэрийн;</p> <p>тусгай категорийн сонирхогчийн бүтээсэн;</p> <p>тусгай категорийн анхдагч;</p> <p>тусгай категорийн спортын хөнгөн агаарын хөлгийн (LSA);</p> <p>тусгай категорийн хязгаарлагдмал;</p> <p>урьдчилсан категори.</p>
<p>Part 61 pilot:</p> <p>recreational pilot licence</p> <p>private pilot licence</p> <p>commercial pilot licence</p>	<p>ИНД-61-ийн нисгэгч:</p> <p>сонирхогч нисгэгчийн үнэмлэх</p> <p>хувийн нисгэгчийн үнэмлэх</p> <p>коммерийн нисгэгчийн үнэмлэх</p>

Англи	Монгол
airline transport pilot licence instrument rating category A flight instructor rating category B flight instructor rating category C flight instructor rating category D flight instructor rating category E flight instructor rating airline flight examiner evaluator general aviation flight examiner agricultural flight examiner validation permit: agricultural rating Grade 1 and 2 aircraft type rating: aerobatic flight rating: glider tow rating: parachute drop rating: pilot chemical rating: aerial topdressing rating: aerial spraying rating: aerial vertebrate toxic agent (VTA) rating	агаарын тээврийн нисгэгчийн үнэмлэх хэрэглэлийн зэрэглэл А-Категорийн багш-нисгэгчийн зэрэглэл В-Категорийн багш-нисгэгчийн зэрэглэл С-Категорийн багш-нисгэгчийн зэрэглэл D-Категорийн багш-нисгэгчийн зэрэглэл E-Категорийн багш-нисгэгчийн зэрэглэл агаарын тээврийн шалгагч-нисгэгч дүгнэгч-нисгэгч ерөнхий зориулалтын нисэхийн шалгагч-нисгэгч ХАА-н шалгагч-нисгэгч баталгаажуулсан зөвшөөрөл; 1-р Зэрэг ба 2-р Зэргийн ХАА-н зэрэглэл агаарын хөлгийн маягийн зэрэглэл; аэробатик нислэгийн зэрэглэл; глайдер чирэх зэрэглэл; шүхэр хаях зэрэглэл; нисгэгчийн химийн зэрэглэл; агаараас бордоо цацах зэрэглэл; агаараас шингэн цацах зэрэглэл; агаараас мэрэгчийн хор цацах (VTA) зэрэглэл
Part 63 flight engineer: cadet flight engineer licence: flight engineer licence: flight radiotelephone operator rating: flight engineer aircraft type ratings: flight engineer instructor rating: flight engineer examiner rating.	ИНД-63 нисэх инженер: сурагч-нисэх инженерийн үнэмлэх; нисэх инженерийн үнэмлэх; нислэгийн радио-холбооны операторын зэрэглэл; нисэх инженерийн агаарын хөлгийн маягийн зэрэглэл; багш-нисэх инженерийн зэрэглэл; шалгагч-нисэх инженерийн зэрэглэл
Part 65 / 172 air traffic controller aerodrome controller surveillance controller flight service operator	ИНД-65 / 172 нислэгийн хөдөлгөөний удирдагч аэродромын хөдөлгөөний удирдагч ажиглалтын хөдөлгөөний удирдагч нислэгийн мэдээллийн ажилтан
Part 65 Air Traffic Service Personnel: air traffic trainee licence: air traffic controller licence: flight service trainee licence: flight service operator licence: flight radiotelephone operator rating: air traffic controller ratings: - aerodrome control rating: - approach control procedural rating: (approach control rating) - approach control surveillance rating: (approach control radar rating) - area control procedural rating: (area control rating) - area control surveillance rating: (area control radar rating) flight service operator ratings: - aerodrome flight information rating: - area flight information rating: air traffic service instructor rating: air traffic service examiner rating.	ИНД-65 Нислэгийн хөдөлгөөний үйлчилгээний ажилтан: сурагч-нислэгийн хөдөлгөөний удирдагчийн үнэмлэх; нислэгийн хөдөлгөөний удирдагчийн үнэмлэх; сурагч-нислэгийн мэдээллийн ажилтны үнэмлэх; нислэгийн мэдээллийн ажилтны үнэмлэх; нислэгийн радио-холбооны операторын зэрэглэл; нислэгийн хөдөлгөөний удирдагчийн дараах зэрэглэл: - аэродромын удирдлагын зэрэглэл; - ойртолтын процедурын удирдлагын зэрэглэл; (ойртолтын удирдлагын зэрэглэл) - ойртолтын ажиглалтын удирдлагын зэрэглэл; (ойртолтын радарын удирдлагын зэрэглэл) - бүсийн процедурын удирдлагын зэрэглэл; (бүсийн удирдлагын зэрэглэл) - бүсийн ажиглалтын удирдлагын зэрэглэл; (бүсийн радарын удирдлагын зэрэглэл) нислэгийн мэдээллийн ажилтны дараах зэрэглэл: - аэродромын нислэгийн мэдээллийн зэрэглэл; - бүсийн нислэгийн мэдээллийн зэрэглэл; НХУ-ний Багшийн зэрэглэл; НХУ-ний Шалгагчийн зэрэглэл.
Air traffic service includes- (1) any aerodrome control service: (2) any area control service: (3) any approach control service: (4) any flight information service: (5) any aerodrome flight information service: (6) any alerting service:	Нислэгийн хөдөлгөөний үйлчилгээ: (1) аэродромын удирдлагын үйлчилгээ; (2) бүсийн удирдлагын үйлчилгээ; (3) ойртолтын удирдлагын үйлчилгээ; (4) нислэгийн мэдээллийн үйлчилгээ; (5) аэродромын нислэгийн мэдээллийн үйлчилгээ; (6) аюулын дохио мэдээлэх үйлчилгээ;

Англи	Монгол
(7) any other air traffic service considered by the Director to be necessary or desirable for the safe and efficient operation of the civil aviation system.	(7) Даргын шаардлагатай гэж үзсэн, эсхүл иргэний нисэхийн системийн аюулгүй, үр дүнтэй үйл ажиллагаанд шаардлагатай бусад нислэгийн хөдөлгөөний үйлчилгээ.
flight service	нислэгийн мэдээлэл, нислэгийн мэдээллийн үйлчилгээ
Part 66 Aircraft Maintenance Personnel: aircraft maintenance engineer licence (AMEL) categories: - aeroplane: - rotorcraft: - powerplant: - electrical: - instrument: - radio: - lighter than air aircraft: certificates of maintenance approval (MAC): certificates of inspection authorisation (IAC): group ratings in the groups listed in Appendix B aircraft and component ratings.	ИНД-66 Агаарын хөлгийн техник үйлчилгээний ажилтан: агаарын хөлгийн техник үйлчилгээний инженерийн үнэмлэхний (AMEL) категори: - нисэх онгоц; - роторт-хөлөг; - хүчний төхөөрөмж; - цахилгаан; - хэрэглэл; - радио холбоо; - агаараас хөнгөн агаарын хөлөг; техник үйлчилгээг баталгаажуулах гэрчилгээ (MAC); шалгах эрхийн гэрчилгээ (IAC); Хавсралт В-д заасан бүлгийн зэрэглэл; агаарын хөлөг болон бүрдэл хэсгийн зэрэглэл.
Part 67 Classification of medical certificates: - class 1; - class 2; - class 3 Medical examiner certificates: - Medical Examiner 1 Certificate; - Medical Examiner 2 Certificate; - Special Medical Examiner Certificate	ИНД-67 Эрүүл мэндийн гэрчилгээний ангилал: - 1-р ангилал; - 2-р ангилал; - 3-р ангилал. Эрүүл мэндийн шалгагчийн гэрчилгээ: - ЭМШ Гэрчилгээ-1; - ЭМШ Гэрчилгээ-2; - ЭМШ-Тусгай Гэрчилгээ
particular in particular particular aircraft type particular type of aircraft	тухайн, тухайн заасан, тодорхой тухайлбал, ялангуяа, тодорхой ...-д тодорхой агаарын хөлгийн маяг тодорхой маягийн агаарын хөлөг
party affected parties	оролцогч тал нөлөөлөгдөх талууд
passageway	дамжин хүрэх зам
passenger operation	зорчигч тээврийн үйл ажиллагаа
pattern	хээ, дүрс
payload payload package	төлбөрт ачаалал (арилжаа), ашигт ачаалал (техник) төлбөрт ачааллын багц
payment payment of the applicable fee (payment of the appropriate application fee, payment of the appropriate fee)	төлбөр зохих төлбөрийн баримт
payment of the appropriate application fee charge payment charge payment receipt	зохих төлбөрийн баримт хураамж төлбөрийн хураамж төлбөрийн баримт
performance deterioration allowance performance deterioration performance operating limitation performance requirement performance standard performance data performance parameter performance characteristic	үзүүлэлт муудах зөвшөөрөгдөх хэмжээ үзүүлэлт муудах үйл ажиллагааны үзүүлэлтийн хязгаарлалт үзүүлэлтийн шаардлага гүйцэтгэлийн, үзүүлэлтийн стандарт техникийн өгөгдөл техникийн үзүүлэлт техникийн үзүүлэлт
periodic test periodic maintenance periodic inspection periodic basis	үечилсэн сорилт, хуваарьт тест үечилсэн техник үйлчилгээ, хуваарьт техник үйлчилгээ үечилсэн үзлэг шалгалт, хуваарьт үзлэг шалгалт тогтоосон үечлэл
permanent nature, permanently permanent record permanently installed permanently withdrawn	байнгын арилдаггүй хэлбэр байнгын бүртгэл, байнгын арилдаггүй бүртгэл байнгын хэлбэрээр суурилуулсан бүрмөсөн хассан

Англи	Монгол
permanently stored permanently and legibly permanent change permanent publication	байнгын хэлбэрээр хадгалах байнгын арилдаггүй, гаргацтай хэлбэрээр байнгын шинж чанартай өөрчлөлт байнгын шинж чанартай нийтлэл
person any person each person the person	этгээд аливаа этгээд этгээд бүр тухайн этгээд
person has operational responsibility for an air operation senior person responsible for air operation chief executive certificate holder applicant	арилжааны нислэгийн үйл ажиллагаанд нислэгийн үйл ажиллагааны хариуцлага хүлээдэг этгээд арилжааны нислэгийн үйл ажиллагаа хариуцсан удирдах ажилтан гүйцэтгэх захирал гэрчилгээ эзэмшигч хүсэлт гаргагч
AC100-0: Accountable Executive senior management Line managers safety management staff	AC100-0-д: захиран зарцуулах эрх бүхий албан тушаалтан удирдах албан тушаалтан шугамын удирдах ажилтан аюулгүй байдлын удирдлагын ажилтан
person in custody person in lawful custody	саатуулагдсан этгээд хуулийн дагуу саатуулагдсан этгээд
person is embarking, on board, or disembarking the aircraft	агаарын хөлөгт зорчигч суулгах, бүхээгт байх, эсхүл буулгах
person not domiciled in Mongolia	Монгол Улсад байнга оршин суудаггүй этгээд
person or persons	хүн, эсхүл хүмүүс
person, vessel, vehicle, or structure	хүн, хөлөг онгоц, тээврийн хэрэгсэл, эсхүл байгууламж
personality disorder	зан чанарын эмгэг
personnel certificate license	хувь хүний гэрчилгээ үнэмлэх
persons and property persons or property on the ground	хүн, өмч хөрөнгө газарт байгаа хүн, эсхүл өмч хөрөнгөд
petitions for review	эргэн хянах хүсэлт, үнэлгээ хийх хүсэлт
phraseology	стандарт хэллэг
physical characteristic	бодит үзүүлэлт
physical inspection search	биет шалгалт (гараар) үзлэг (төхөөрөмжөөр) (ИНД-140 security)
pilot certificate validation medical certificate recognition (foreign pilot)	нисгэгчийн гэрчилгээг хүлээн зөвшөөрөх эрүүл мэндийн гэрчилгээг хүлээн зөвшөөрөх
pilot consolidation consolidation requirements consolidation period	нисгэгчийн зөөлтийн нислэг зөөлтийн нислэгийн шаардлага зөөлтийн нислэгийн хугацаа
pilot licence type licence grade higher, lower licence	нисгэгчийн үнэмлэхний маяг үнэмлэхний эрэмбэ дээд, доод эрэмбийн үнэмлэх
pilot manipulating the flight control pilot flying	нислэгийн удирдлагыг гүйцэтгэж байгаа нисгэгч идэвхтэй нисгэгч
pilot undergoing consolidation of operating experience pilot-activated	үйл ажиллагааны туршлага хуримтлуулах зөөлтийн нислэг үйлдэж байгаа нисгэгч нисгэгч ажиллуулдаг
pilot-in-command co-pilot (second-in-command) safety pilot line supervisory pilot cruise relief pilot pilot flying pilot non-flying pilot instructor (Part 103) pilot instructor (Part 121, 125, 135) flight instructor	хөлгийн дарга хамтран нисгэгч аюулгүй байдлын нисгэгч шугамын хяналтын нисгэгч аяллын орлон нисгэгч идэвхтэй нисгэгч ажиглагч нисгэгч сургагч-нисгэгч сургагч-нисгэгч багш-нисгэгч

Англи	Монгол
flight examiner simulator instructor evaluator	шалгагч-нисгэгч симуляторын багш дүгнэгч-нисгэгч
pilot-in-command of aeroplane pilot-in-command of an aircraft pilot-in-command of helicopter pilot-in-command under supervision (PIC/US)	нисэх онгоцны дарга агаарын хөлгийн дарга нисдэг тэрэгний дарга шалгуулж байгаа хөлгийн дарга, хяналтад байгаа хөлгийн дарга
pilot-in-command of balloon	бөмбөлгийн дарга
placard	зурагт хуудас
plan outline course outline	төлөвлөгөөний дүрслэл сургалтын курсийн агуулга
plant nourishment soil treatment treatment area propagation of plant life pest control	ургамлын тэжээл хөрсний бордоо ажлын талбай ургамлын тархалт хортон шавьж устгах
point of sole reliance point of no return	буцаж болох сүүлчийн цэг буцах боломжгүй цэг
portable electronic device	зөөврийн цахилгаан хэрэгсэл, зөөврийн электрон хэрэгсэл
portion of airspace	агаарын зайн хэсэг
position report	байрлал мэдээлэх
positive failure warning	татгалзлыг анхааруулах
positive slope positive rate of climb rate of climb approach slope angle bank angle pitch angle roll angle drift angle angle of attack	эерэг налуу, эерэг өндөр авах өнцөг хангалттай өндөр авах босоо хурд өндөр авах босоо хурд ойртолтын гулгах өнцөг налуу эргэлтийн өнцөг босоо өнцөг эргэлтийн өнцөг хөндлөн хөөгдөх өнцөг давших/давших өнцөг
possesses or qualifies	эзэмшиж, эсхүл шалгуур хангасан
possible period	боломжит хугацаа
power margin power source stall margin	чадлын нөөц цахилгааны эх үүсвэр, хүчний эх үүсвэр хурдны нуруалтын нөөц
practicable if practicable where practicable practicably or reasonably practicability	боломжоороо, боломжит хэрэв боломжтой бол боломжтой бүх тохиолдолд боломж, эсхүл ач холбогдол хэрэгжүүлэх боломж
practical application	практик хэрэглээ
practical aviation related experience	нисэхийн холбоотой ажлын практик дадлага туршлага
practical demonstraion	бодитоор үзүүлэх
practical experience practical experience on flight deck practical assessment	практик дадлага туршлага нислэгийн бүхээгийн танилцах дадлага (ИНД-65) практик дадлагын үнэлгээ
practices experience	дадлага туршлага
practices and procedures	практик болон журам
pre-arranged	урьдчилан зохицуулсан, урьдчилан тохирсон
preceding aircraft following aircraft	урд байгаа агаарын хөлөг дагаж байгаа агаарын хөлөг
precipitous terrain surrounding terrain deceptive surrounding terrain	огцом өргөгдсөн газрын бартаа хүрээлсэн газрын бартаа андуурч болохуйц хүрээлсэн газрын бартаа
precision approach procedure	нарийвчлалтай ойртолтын журам
pre-flight inspection post-flight inspection	нислэгийн өмнөх үзлэг нислэгийн дараах үзлэг
preformatted statement	тогтсон хэлбэртэй мэдэгдэл

Англи	Монгол
preliminary basic data	урьдчилсан үндсэн өгөгдөл
pre-manufactured pre-fabricated	өмнө үйлдвэрлэсэн өмнө хийсэн
prepare maintain update	бэлдэх арчлах, хадгалах шинэчлэх
prerequisites	урьдчилсан шаардлага
prescribes rules governing	зохицуулалтын шаардлагыг тогтоох
preselected altitude	урьдчилан сонгосон өндрийн-түвшин
pressurised unpressurised	битүүмжлэлтэй битүүмжлэлгүй
prevailing and anticipated forecast weather conditions	зонхилох болон өгөгдсөн цаг агаарын урьдчилсан мэдээний нөхцөл
prevent	сэргийлэх
primary airworthiness certificate	анхдагч НТЧ-ын гэрчилгээ
primary point of contact	мэдээлэл солилцох үүрэгтэй үндсэн харилцагч, холбоо барих үндсэн харилцагч
primary-means navigation system sole-means navigation system supplemental means navigation system alternative means of navigation	анхдагч хэлбэрийн навигацгийн систем бие даасан хэлбэрийн навигацгийн систем нэмэлт хэлбэрийн навигацгийн систем нөөц хэлбэрийн навигаци
principal maintenance provider principal provider principal place	тенхик үйлчилгээний үндсэн гүйцэтгэгч үндсэн гүйцэтгэгч үндсэн байрлал
principally wooden or tubular structure	модон, эсхүл хөндий хоолойн хийц
printed card	хэвлэмэл зурагт хуудас
priority	нэн чухал, эн тэргүүний, давуу эрх
privileges of authorisation	зөвшөөрлийн эрх
problem	асуудал
procedure manual guidance instruction	журам заавар гарын авлага зааварчилгаа
procedure turn base turn inbound turn outbound track racetrack intermediate approach track final approach track	эргэх журам, стандарт эргэлт үндсэн эргэлт зурваст орох эргэлт гарах зам тойрог нислэгийн зам ойртолтын дундын зам ойртолтын төгсгөлийн зам
process	үйл явц, процесс
product type	бүтээгдэхүүний маяг
program curriculum required curricula indoctrination curriculum qualification curriculum continuing qualification curriculum	хөтөлбөрийн сэдэв шаардлагатай сэдвийн агуулга үзэл баримтлалын сургалтын сэдэв мэргэших сургалтын сэдэв мэргэшил хадгалах сургалтын сэдэв
progressive inspection	хэсэгчилсэн үзлэг
prominent unlighted object prominently displayed	байнгын гэрэлгүй биет ил харагдахуйцаар байрлуулсан
promulgate publish	түгээх, зарлан мэдээлэх хэвлэн нийтлэх
property asset	өмч хөрөнгө хөрөнгө
proposed intended planned expected	санал болгосон зорьсон, төлөвлөсөн төлөвлөсөн баримжаат
proposed action (Part 157)	санал болгосон арга хэмжээ, санал болгож буй ажиллагаа
propulsion propulsion engine	татах хүч татах хүчний төхөөрөмж

Англи	Монгол
propulsion system	татах хүчний төхөөрөмж
powerplant	хүчний төхөөрөмж
engine	хөдөлгүүр
power-driven	хөдөлгүүртэй
non-power-driven	хөдөлгүүргүй
core engine	цөм хөдөлгүүр
prosecution investigation	мөрдөн шалгах
prosecution action	хариуцлага тооцох
provide	хангах, хүргүүлэх
provided that	хангагдсан бол, нөхцөлд, ...сан бол
proving flight	бататгах нислэг
provision	хангалт, болзол, боломж (техникийн)
provisional Type Certificates	урьдчилсан маягийн гэрчилгээ
public address and crew member intercom system	Зарлан мэдээлэх болон багийн гишүүдийн дотоод холбооны систем
publication	хэвлэл
published in the AIP	AIP-д хэвлэн нийтэлсэн
purity	цэвэршилт
purpose	зорилго
applicability	хамрах хүрээ

Q

Англи	Монгол
qualification	мэргэшил, мэргэших
original qualification	үндсэн мэргэшил
quick donning	хурдан өмсдөг
quick reference handbook	хурдан лавлах гарын авлага

R

Англи	Монгол
radar	радар
radio station	радио станц
radio beacon system	радио дохиологч систем
radiation	цацраг, төөнөлт
radiation field pattern	долгион тархалтын талбайн дүрс
radio communication transmitter	радио холбооны дамжуулагч
radio communication	радио холбоо
radiotelephone	радио-холбоо
radio navigation aid	радио навигацийн туслах төхөөрөмж
radio navigation equipment	радио навигацийн төхөөрөмж
radio navigation service	радио навигацийн үйлчилгээ
radio navigation track guidance procedure	радио навигацийн чиглэл дагах журам
radioactive material	цацраг идэвхит материал
radiodetermination	радио нэвтрүүлэг ологч
random flight routing	төлөвлөөгүй нислэгийн зам
random security spot check	аюулгүйн хамгаалалтын гэнэт сонгох үзлэг
range:	зай:
extra long range	маш холын зай
ultra long range	алс холын зай
very long range	хэт холын зай
long range	холын зай
medium range	дундын зай
short range	богино зай, ойрын зай
rated capacity	тооцоолсон багтаамж
sufficient rated capacity	хангалттай хүрэлцэхээр тооцоолсон багтаамж
rated output	тооцоот гаралт
ratification	соёрхон баталсан
adherence	нэгдэн орсон
succession	залгамжлах

Англи	Монгол
raw material	бэлдэц материал
readily available	ашиглахад бэлэн
readily seen	ил харагдах
readily visible	ил харагдахуйц
real-time	бодит хугацаанд, тухайн цаг хугацаа
on-time	цаг хугацаандаа, цагтаа
real-time decision making	цаг хугацаанд нь шийдвэр гаргах
reasonable excuse	хүндэтгэх шалтгаан
reasonable in the circumstances	тухайн нөхцөл байдалд тохирох
unreasonable	үндэслэлгүй
reasonable ground	бодит үндэслэл
reasonableness	бодит байдал
recent experience requirement	туршлага хадгалах шаардлага
recent flight experience	нислэгийн туршлага хадгалах
currency requirement	хүчинтэй байх шаардлага
competency checks	ур чадварын шалгалт
reciprocal precision approach	2 талын нарийвчлалттай ойртолт
reciprocating engine, piston engine	поршинт хөдөлгүүр
recommended	санал болгосон
advised	зөвлөсөн
proposed	санал болгосон
record	бүртгэл, бичилт (noun), бүртгэл хөтлөх, бичилт хийх (verb)
record entry	бичилт хийх
recorded	бүртгэл хийгдсэн, бичилт хийгдсэн
entry	орох, оролт
record in technical log	техникийн бүртгэлийн дэвтэрт бичиж оруулах
recovery	эргэн оруулах
recovery plan	-г хийх төлөвлөгөө
reduction gear	хурдны хайрцаг
reference	ишлэл, лавлагаа (ИНД-175)
reference data	тогтоогдсон өгөгдөл
reference point	баримжаат цэг, хяналтын цэг
reference pressure ratio	жишиг даралтын харьцаа
reference condition	тодорхой нөхцөл, өгөгдсөн нөхцөл, тогтоосон нөхцөл
referred	дурдсан
refresher course	сэргээх сургалтын курс
refuelling	түлшээр сумлах
defuelling	түлш юүлэх
registered owner or administrator	бүртгэгдсэн өмчлөгч, эсхүл зохион байгуулагч
foreign registered	гадаадын бүртгэлтэй, гадаад бүртгэгдсэн
registration mark	бүртгэлийн дугаар
regular air transport operation	тогтмол агаарын тээврийн нислэгийн үйл ажиллагаа
regular air transport operation for the carriage of passengers	зорчигч тээвэрлэх тогтмол агаарын тээврийн нислэгийн үйл ажиллагаа
regular air transport passenger service	тогтмол агаарын тээврийн зорчигч үйлчилгээ
regular air transport service	тогтмол агаарын тээврийн үйлчилгээ
scheduled flight	хуваарьт нислэг
regulated air cargo agent	зохицуулалттай агаарын ачааны байгууллага
release	шилжүүлэх
infringement-notice	зөрчлийн мэдэгдэл
release note	шилжүүлэх мэдэгдэл
release to service	ашиглалтад шилжүүлэх
authorised release certificate	шилжүүлэх эрхийн гэрчилгээ
reliability	найдвартай байдал, найдвартай ажиллагаа
availability	хэрэглээний бэлэн байдал, бэлэн байдал
redundancy	нөөцлөл, нөөц чадвар
redundancy system	нөөцлөлтэй систем
relief	чөлөөлөлт
remote aerodrome	бөглүү аэродром
remote control	алсын удирдлага

Англи	Монгол
remote reading compass reading	зайнаас унших компас заалт (техник)
Remote base	алслагдсан бааз
remuneration hire or reward (NZCAR) remuneration or hire (ICAO) compensation or hire (FAR) fare paying payment	ашиг олох хөлс, эсхүл шан урамшуулал ашгийн төлөө, эсхүл хөлс нөхөн төлбөр, эсхүл хөлс төлбөртэй, төлбөр төлсөн төлбөр
reproduce reproduction	дахин үйлдвэрлэх дахин үйлдвэрлэл, нөхөн үйлдэх
required inspection duplicate safety inspection	шаардлагатай үзлэг шалгалт аюулгүй байдлын давхар үзлэг шалгалт
required communication performance (RCP) required navigation performance (RNP) required surveillance performance (RSP)	холбооны шаардлагатай үзүүлэлт навигацийн шаардлагатай үзүүлэлт ажиглалтын шаардлагатай үзүүлэлт
requirement for certificate requirement for licence and ratings	гэрчилгээний шаардлага үнэмлэх, зэрэглэлийн шаардлага
rescue and fire fighting	аврах болон гал унтраах
resolution advisory	resolution advisory, зөвлөх мэдээлэл
resource	хангамж, нөөц, эх үүсвэр, үйл ажиллагааны нөөц
response	хариу үйлдэл
responsible responsibility duty	хариуцах хариуцлага, үүрэг хариуцлага үүрэг, ажил үүрэг
restricted prohibited	хязгаарлалттай хориотой, хориглосон
restricted areas military operating areas mandatory broadcast zones volcanic hazard zones danger areas low flying zones area QNH zones mountainous zones Class A airspace Class B airspace Class C airspace Class D airspace Class E airspace Class F airspace Class G airspace transponder mandatory airspace within controlled airspace transponder mandatory airspace within special use airspace	хязгаарлалттай бүс цэргийн үйл ажиллагааны бүс радио нэвтрүүлэг шаардлагатай зоон галт уулын аюулын зоон аюултай бүс нам өндрийн нислэгийн зоон бүсийн QNH зоон уулархаг зоон А-ангиллын агаарын зай В-ангиллын агаарын зай С-ангиллын агаарын зай D-ангиллын агаарын зай E-ангиллын агаарын зай F-ангиллын агаарын зай G-ангиллын агаарын зай хяналттай агаарын зай дахь транспондер шаардлагатай агаарын зай тусгай зориулалтаар ашиглах агаарын зай дахь транспондер шаардлагатай агаарын зай
retention of record	бүртгэлийг хадгалах
return to base	үндсэн бааздаа буцаж ирэх
review assessment evaluation	дүгнэлт үнэлгээ дүгнэлт, шалгалт
review review of airworthiness (Part 121, 125) maintenance review (Part 135) annual review biennial review biennial flight review management review safety review certifying review flight review consultant reviews	дүгнэх, эргэн хянах, дүгнэлт хийх НТЧ-ын дүгнэлт техник үйлчилгээний дүгнэлт жилийн дүгнэлт хоёр жилийн дүгнэлт хоёр жилийн нислэгийн дүгнэлт удирдлагын дүгнэлт аюулгүй байдлын дүгнэлт дүгнэлтийг баталгаажуулах нислэгийн дүгнэлт зөвлөхийн дүгнэлт

Англи	Монгол
regular reviews internal quality assurance review general review internal reviews	тогтмол дүгнэлт дотоод чанар баталгаажуулалтын дүгнэлт ерөнхий дүгнэлт дотоод дүгнэлт (ИНД-175)
revised revised ETA	өөрчлөгдсөн шинэчилсэн ETA
right of way rule	хөдөлгөөний давуу эрхийн дүрэм
RNP performance RNP criteria RNP system	RNP үзүүлэлт RNP шалгуур RNP систем
road-holding position	замын хүлээх байршил
roll pitch yaw longitudinal axis lateral axis vertical axis	roll, тууш тэнхлэг pitch, хөндлөн тэнхлэг yaw, босоо тэнхлэг тууш тэнхлэг хөндлөн тэнхлэг босоо тэнхлэг
rotorcraft rotor main rotor blades tail rotor blades	роторт-хөлөг ротор, даах сэнс үндсэн роторын алга сүүлний роторын алга
route en-route alternate route planned route off-route	нислэгийн зам нислэгийн замын дагуу нөөц нислэгийн зам төлөвлөсөн нислэгийн зам нислэгийн замын гадуур нисэх
routine routine inspection visual inspection periodic inspection	тогтмол, байнгын, хэвийн тогтмол, байнгын үзлэг нүдэн үзлэг үечилсэн үзлэг шалгалт, хуваарьт үзлэг шалгалт
rule procedure provision	дүрэм журам нөхцөл
runway runway strip runway turn pad runway threshold runway edge runway visual range (RVR) runway visual range condition wet and contaminated runway active runway runway incursion runway excursion shoulder clearway stopway runway end safety area (RESA)	хөөрч буух зурвас (ХБЗ) ХБЗ-ны талбай ХБЗ-ны эргэлтийн талбай ХБЗ-ны босго ХБЗ-ны зах, ХБЗ-ны хажуу хязгаар ХБЗ-ны ил харааны зай ХБЗ-ны ил харааны зайн нөхцөл нойтон болон тунадастай ХБЗ ашиглаж байгаа ХБЗ, ашиглагдаж байгаа ХБЗ ХБЗ-д нэвтрэх ХБЗ даван гарах хөвөө, мөр саадаас чөлөөтэй талбай зогсоох зурвас ХБЗ-ны төгсгөлийн аюулгүйн талбай
runway strip airfield	хөөрч буух зурвас (ХБЗ) талбай нислэгийн зурвас
runway: - unpaved: o soil o grass - paved: o concrete o asphalt - wet - dry - contaminated	ХБЗ-ны хувьд: - хучилтгүй o шороон o зүлгэн - хучилттай o бетон o асфальт - нойтон - хуурай - тунадастай

S

Англи	Монгол
safe conduct of the flight is achieved	нислэгийг аюулгүй гүйцэтгэх нөхцөл бүрдсэн
safe flight practice guide	аюулгүй нислэг үйлдэх практик гарын авлага
safe operation	аюулгүй үйл ажиллагаа
safe operating practice	аюулгүй ажиллах практик дадал
safety management system (SMS)	аюулгүй байдлын удирдлагын тогтолцоо
organisational management system	байгууллагын удирдлагын тогтолцоо
general principles	ерөнхий зарчим
principles of protection	хамгаалалтын зарчим
principles of exception	үл хамаарлын зарчим
public disclosure	нийтэд ил болгох
safety performance indicators	аюулгүй байдлын гүйцэтгэлийн үзүүлэлт
safety performance targets	аюулгүй байдлын гүйцэтгэлийн зорилт
safety performance monitoring	аюулгүй байдлын гүйцэтгэлийн мониторинг
safety performance measurement	аюулгүй байдлын гүйцэтгэлийн хэмжилт
organisation's safety objectives	байгууллагын аюулгүй байдлын зорилго
safety promotion	аюулгүй байдлын сурталчилгаа, хөхиүлэн дэмжих
safety communication	аюулгүй байдлын мэдээлэл солилцоо
same	ижил
similar	төстэй
equivalent	дүйцэх
same category of aircraft	ижил категорин агаарын хөлөг
sanction	шийтгэл
satisfactory	шаардлага хангасан, амжилттай, үр дүнтэй
satisfactorily	амжилттайгаар
satisfies the Director that	... Дарга хангалттай гэж үзсэн
scale	хуваарь, хэмжээс
scan checks	тогтсон дэс дарааллаар ажиглалт хийх
scattered cloud	солигдмол үүл
scheduling impact	хуваарийн нөлөө
scope	хамрах хүрээ, хүрээ, далайц, цар хүрээ, тусгал
screening	аюулгүйн үзлэг
screened	аюулгүйн үзлэг хийсэн
screening point security	аюулгүйн үзлэгийн цэгийн хамгаалалт
screeener	аюулгүйн үзлэгийн ажилтан
sea level	далайн түвшин
ground level	газрын түвшин
flight level	нислэгийн түвшин
height	өндөр
altitude	өндрийн-түвшин
elevation	өндөрлөг
ceiling	үүлний суурийн өндөр
cloud-base	үүлний суурь
search and rescue	эрэн хайх, авран туслах
rescue co-ordination centre	авран туслах зохицуулалтын төв
SAR facility	ЭХАТ алба
SAR unit	ЭХАТ нэгж
rescue unit	авран туслах нэгж
mobile resource	хөдөлгөөнт алба
seat belt	суудлын бүс
seat harness	суудлын даруулга
safety strap	суудлын бүс, аюулгүйн бүс
safety belt	хамгаалах бүс, аюулгүйн бүс
restraining belt	даруулга бүс
child restraint system	хүүхдийн даруулгын систем
shoulder harness	хос мөрөвчит даруулга
single diagonal shoulder belt	ганц хөндлөн мөрөвчит даруулгатай бүс
seat cushions	суудлын зөөлөвч
seating capacity of 10 seats or more	10, эсхүл түүнээс дээш суудлын багтаамжтай
seating capacity of 9 seats or less	9, эсхүл түүнээс доош суудлын багтаамжтай
seating capacity of more than 30 seats	30-аас дээш суудлын багтаамжтай

Англи	Монгол
security area	аюулгүйн хамгаалалттай бүс
security breach	аюулгүйн хамгаалалт зөрчсөн үйлдэл
security designated aerodrome	аюулгүйн хамгаалалттай аэродром
security designated air navigation facility	аюулгүйн хамгаалалттай агаарын навигацийн байгууламж
security enhanced area	өндөржүүлсэн аюулгүйн хамгаалалттай бүс
security officer	аюулгүйн хамгаалалтын ажилтан
security service	аюулгүйн хамгаалалтын үйлчилгээ
security technique	аюулгүйн хамгаалалтын арга техник
security escorts	аюулгүйн хамгаалалт дагалдах
escorted person	дагаж байгаа этгээд
escorting officer	дагуулж байгаа ажилтан
escorting vehicle	дагуулж байгаа машин
escorted by officer	ажилтнаар дагалдуулсан
SEIFR	SEIFR, Ганц хөдөлгүүрт -хэрэглэлийн нислэгийн дүрэм
seizure	баривчлах, булаан авах, зогсоох
hijacking	булаан авах, авч зугтах
kidnapping	хүн хулгайлах
seizure of aircraft	агаарын хөлгийг булаан авах, баривчлах, зогсоох
prevent flight	нислэг хийлгэхгүй байх
detain aircraft	агаарын хөлгийг саатуулах
self-buoyant	өөрөө хөвөх чадвар
senior person identified as the chief	Гүйцэтгэх захирлаар томилогдсон удирдах ажилтан
senior person	удирдах ажилтан
senior persons	удирдах ажилтнууд
sensitive pressure altitude	даралтаар илэрхийлдэг өндрийн-түвшин
pressure altitude	даралтын өндрийн-түвшин
altimeter	алтиметр
sensitive pressure altimeter	даралтаар мэдрэх алтиметр
pressure altimeter	даралтаар мэдрэх алтиметр
radio altimeter	радио-алтиметр
radar altimeter	радар-алтиметр
QNH altimeter setting	алтиметрийн QNH тохируулга
area QNH zone	зооны QNH
area QNH zone altimeter setting	зооны QNH-ээр алтиметрийн тохируулга
aerodrome QNH altimeter setting	аэродромын QNH-ээр алтиметрийн тохируулга
separation	зайчлал (ИНД-71)
segregation	ялгах, ангилан тусгаарлах
carenteen	тусгаарлах
service experience	техник үйлчилгээний нийтлэг туршлага, ашиглалтын туршлага
service information (letter / bulletin)	ашиглалтын мэдээ (захиа / бюллетен / тойм)
service provider	үйлчилгээ үзүүлэгч
aircraft provider	агаарын хөлөг нийлүүлэгч
AIS provider	нисэхийн мэдээллийн үйлчилгээ үзүүлэгч
ATS provider	НХҮ үзүүлэгч
aviation meteorological service provider	нисэхийн цаг уурын үйлчилгээ үзүүлэгч
aerodrome control service provider	аэродромын удирдлагын үйлчилгээ үзүүлэгч
search and rescue provider	эрэн хайх, авран туслах ажиллагаа гүйцэтгэгч
serviceability	ажиллагаатай байдал
unserviceability	ажиллагаагүй байдал
serviceable	ажиллагаатай
unserviceable	ажиллагаагүй
shall ensure	болохыг бататгана
shielded operation	халхлагдсан үйл ажиллагаа
indoors	дотор орчин
outdoor	хээр, гадаа
side-effect	гаж нөлөө
sign (Part 92)	шинж тэмдэг
signalling device	дохионы хэрэгсэл
significance	онцлох шаардлага, чухал ач холбогдол
significant	нөлөө бүхий, томоохон, онцлох
significantly	их хэмжээгээр

Англи	Монгол
significant change	нөлөө бүхий өөрчлөлт, томоохон өөрчлөлт
significant variation	нөлөө бүхий зөрүү
significant difference	онцлох зөрүү
significant airworthiness requirement	онцлох НТЧ-ын шаардлага
similar	төстэй
simple fracture	энгийн эвдрэл, хугарал, хэлтрэх, тасрах
single engine	ганц хөдөлгүүрт
single pilot	ганц нисгэгч
single tow ring	ганц гогцоотой чирэх холбоос
towline	чирэх татлага
single-engine	ганц-хөдөлгүүр
single-pilot	ганц-нисгэгч
skill	чадвар
proficiency	мэргэжлийн ур чадвар
level of knowledge	мэдлэгийн түвшин
working knowledge	хэрэгжүүлэх мэдлэг чадвар
attitude	хандлага, зан чанар
competency	ур чадвар
experience	дадлага туршлага
currency	хүчинтэй байх (ИНД-61)
performance orientation	гүйцэтгэлийн хандлага
sling load	татлагат ачаа
human sling load	татлагаар хүн зөөх
human sling load operation	татлагаар хүн зөөх үйл ажиллагаа
helicopter human sling load operation	нисдэг тэргээр татлагаар хүн зөөх үйл ажиллагаа
underslung load beneath a helicopter	нисдэг тэрэгний доор бэхэлсэн татлагаар тээвэрлэх
hover	агаарт тогтох нислэг
external sling load	дүүжин татлагат ачаа
external load	дүүжин ачаа
external load operation	дүүжин ачаа тээвэрлэх үйл ажиллагаа
external load towing operation	татлагаар дүүжин ачаа чирэх үйл ажиллагаа
winching	өргөгч-төхөөрөмжөөр өргөх/буулгах
rappelling	олсоор буулгах
so far as is practical	хийж болох боломжит
software	програм хангамж
hardware	техник хангамж
firmware	системийн програм
sole means	бие даасан хэлбэрийн
primary means	анхдагч хэлбэрийн
supplemental means	нэмэлт хэлбэрийн
sole purpose	зөвхөн ... Зорилгоор
solo practice	бие даасан дадлага
solo flight	бие даасан нислэг
sound of judgment	зөв шийдвэр гаргах, зөв тодорхойлж илэрхийлэх
special aircraft operation	тусгай агаарын хөлгийн үйл ажиллагаа
special flight permit	тусгай нислэгийн зөвшөөрөл
special flight permit - continuing authorization	тусгай нислэгийн зөвшөөрлийн байнгын эрх
special operation (commercial transport operation)	тусгай зориулалтын нисэхийн үйл ажиллагаа
special use airspace	тусгай зориулалтаар ашиглах агаарын зай
specific	онцгой, өвөрмөц, тусгай, тусгайлан тогтоосон
specification	тодорхойлолт
performance	үзүүлэлт, гүйцэтгэл, ур чадвар
characteristic	шинж чанар, үзүүлэлт, өгөгдөл
specific air range-д харьцуулсан алслалт, дундаж алслалт
specific air density	агаарын дундаж нягт
specific fuel consumption-д харьцуулсан түлшний зарцуулалт
specified	заасан, заагдсан
specified limitations	заагдсан хязгаарлалт
prescribed	тусгасан, тогтоосон
defined	тодорхойлогдсон

Англи	Монгол
identified described	тодорхойлсон тайлбарласан
specimen	үлгэр хийц
spot check random check	сонгох үзлэг гэнэтийн үзлэг
SSR transponder	агаарын хөлгийн хариулагч
stall stall speed wake turbulence spinning or aerobatics	нуралт, хурдны нуруулт нуралтын хурд дагалдах хуйлрал штопор, эсхүл аэробатик
standard instrument departures and arrivals	хэрэглэлээр нисэн гарах болон нисэн ирэх стандарт
standard practice manual	стандарт практик аргачлалын заавар, стандарт хэм хэмжээний заавар
recommended practice ICAO standards and recommended practice	зөвлөмж, зөвлөсөн хэм хэмжээ ICAO стандарт, зөвлөмж
statement of compliance statement of content statement specifying	нийцлийн мэдэгдэл агууламжийн мэдэгдэл ийг заасан мэдэгдэл, тайлбар
station: ground station / land station surface station mobile surface station inter-ground station air-ground station ground-ground station aircraft station aircraft earth station (AES) ground earth station (GES) tributary station air-ground control radio station aerodrome control radio station AFTN station AFTN origin station AFTN destination station aeronautical station aeronautical fixed station aeronautical mobile station aeronautical meteorological station aeronautical telecommunication station radio direction-finding station network station regular station	станц: газрын станц гадаргуугийн станц гадаргуугийн хөдөлгөөнт станц газар хоорондын станц агаар - газрын станц газар - газрын станц агаарын хөлгийн станц агаарын хөлгийн хиймэл дагуулын станц (AES) хиймэл дагуулын газрын станц (GES) салаа станц агаар - газрын хяналтын радио станц аэродромын удирдлагын радио станц AFTN станц AFTN илгээх станц AFTN хүлээн авах станц нисэхийн холбооны станц нисэхийн суурин холбооны станц нисэхийн хөдөлгөөнт холбооны станц нисэхийн цаг уурын холбооны станц нисэхийн цахилгаан холбооны станц радио пеленгатор станц сүлжээний станц үндсэн станц
stating notifying	илэрхийлэх мэдэгдэх, мэдээлэх
statistical data aeronautical data	статистикийн тоо баримт нисэхийн өгөгдөл
steep approach	огцом ойртолт
sterile area	үзлэгийн дараах бүс
stowaway	нуугдсан этгээд
stowed secured packed	байрлуулсан хамгаалсан, бэхэлсэн савласан
stripe transverse stripe side stripe marking	зураас хөндлөн зураас хажуугийн зураасан тэмдэглэгээ
structural requirement structural design structural damage structural failure	бүтцийн шаардлага бүтцийг зохион бүтээх (ачааллаар) бүтцийн эвдрэл бүтцийн эвдрэл
structure airframe fuselage	бүтэц хүчилсэн бүтэц их бие

Англи	Монгол
subcontractor	гэрээт гүйцэтгэгч
submit provide produce	ирүүлэх хүргүүлэх гаргаж өгөх, үзүүлэх
Part rule Subpart paragraph subparagraph - CAR	Дүрэм дүрэм Бүлэг зүйл хэсэг - ИНД-ийн хувьд
convention: part chapter article 25 paragraph / subparagraph	Конвенцийн хувьд: хэсэг бүлэг зүйл 25 дэд хэсэг
Annex: volume / part chapter section appendix	Аппех-ын хувьд: volume / part, боть chapter, бүлэг section, хэсэг хавсралт
Annex ... ICAO Annex ... Annex ... of the Convention	Аппех ... ICAO Аппех ... Конвенцийн Аппех ...
subsequent aircraft type	дараагийн агаарын хөлгийн маяг
subsonic transsonic supersonic	дууны хурдны өмнөх, $M=0,84-0.92$ дууны хурдтай ойролцоо $M=0.92-1.2$ дуунаас хэт хурдан $1.2 <$
substantially	ихээхэн, том, өргөн хүрээний, нарийвчилсан
successfully complete successful outcome	амжилттай төгссөн амжилттай үр дүн
suitable applicable	тохиромжтой хамааралтай, холбогдох
summary	хураангуй, нийт, нэгтгэсэн
superseded material	өөрчлөгдөж хүчингүй болсон материал
supervisory person, supervisor	хяналтын ажилтан
supervisory position	хяналтын албан тушаал
supplemental	дагалдах, хавсралт, нэмэлт
support	тулгуурлах, дэмжих,
supports, briefs, assists	дэмждэг, мэдээллээр хангадаг, тусалдаг
suppression test	намжаах тест, suppression test
surface friction characteristic	гадаргуугийн барьцалтын үзүүлэлт
surface without irregularitie	гадаргуу тэгш байх
surgical procedure	мэс засал
surrendered	хураагдсан
surveillance observation visual observation audit monitoring	хяналт тавих, байнгын хяналт, ажиглалт хийх ажиглалт ил харааны ажиглалт аудит мониторинг
surveillance requirements surveillance transponder	байнгын хяналт, тандалтын шаардлага ажиглалтын транспондер
suspected	сэжиглэж байгаа, таамагласан, байж болзошгүй
sustaining life lifesaving equipment live health welfare	амьдрал дэмжих аврах төхөөрөмж амь нас эрүүл мэнд амар амгалан
syllabus syllabi (plural of syllabus) training syllabus	сэдвийн задаргаа сэдвийн задаргаанууд сургалтын сэдвийн задаргаа

Т

Англи	Монгол
tail skid shoes	сүүлний гулгах ул
take account	тооцож үзэх
take reasonable care	боломжит арга хэмжээ авах
take-off	хөөрөлт
lift-off	хөөрөлт
climb	өндөр авалт
cruise	аялал
decent	өндөр алдалт
approach	ойртолт
landing	буулт, газардалт
touchdown	газардалт
tampering	гэмтэл учруулах
tamper evident	гэмтэл учирсан нотолгоо
tandem parachute	тандем-шүхэр
tandem master	тандем-мастер
task	ажил
activity	ажиллагаа
operation	үйл ажиллагаа
function	үйлдэл, ажил
taxi	явгалах
trip	аяллын
reserve:	нөөц:
- contingency	- хазайлтыг нөхөх
- alternate	- бэлтгэл аэродромын
- final-reserve	- үлдэгдэл-нөөц
- additional -fuel	- нэмэлт -түлш (нислэгийн түлшний хувьд)
taxiway	явгалах зам
taxi-route	явгалах чиглэлийн зам
taxiway strip	явгалах талбай
taxiway bridge	гүүрэн явгалах зам
taxiway edge	явгалах замын ирмэг
taxilane	явгалах шугам
standard taxi route	стандарт явгалах чиглэлийн зам
exit taxiway	явгалах замын гарц
stand taxilane	зогсоолын явгалах шугам
stopway	зогсоох зурвас
reference field length	газардах талбайн урт
clearway	саадаас чөлөөтэй талбай
TBO	их засвар хоорондын хугацаа
technique	ур чадвар, техник, арга барил
telecommunication	цахилгаан холбоо
telephone	телефон холбоо
radiotelephone	радиотелефон
television	телевиз
telegraph	телеграф
telegram	телеграм
radiotelegraph	радиотелеграф
teletypewriter	телетайп
radioteletypewriter	радиотелетайп
telecommunication	цахилгаан холбоо, теле-холбоо
fixed telecommunication	суурин цахилгаан холбоо
mobile telecommunication	хөдөлгөөнт цахилгаан холбоо
radio communication	радио-холбоо
voice communication	дуут харилцаа холбоо
data communication	өгөгдлийн холбоо
satellite communication	хиймэл дагуулын холбоо
conference communications	хурлын холбоо
Data link communications	Data-link холбоо
telephone communication	телефон холбоо
telephony designator	радио холбооны дуудлага, радио холбооны оноосон нэр

temperature	хэм
terminal (approach) area	ойртолтын бүс
control area: - terminal (approach) control area - upper control area Control zones VFR transit lanes General aviation areas	удирдлагын бүс: - ойртолтын удирдлагын бүс - удирдлагын дээд бүс Удирдлагын зоон VFR-ийн дамжин өнгөрөх зам Ерөнхий зориулалтын нисэхийн бүс
terrain collision terrain clearance avoid a collision risk assessment risk mitigation terrain collision risk assessment and mitigation program	газартай мөргөлдөх газрын бартааг давах зай мөргөлдөхөөс зайлсхийх эрсдэлийн үнэлгээ эрсдэлийг бууруулах газартай мөргөлдөх эрсдэлийн үнэлгээ болон эрсдэлийг бууруулах хөтөлбөр
terrain terrain clearance obstacle clearance obstacle clearance area minimum obstacle clearance minimum obstacle clearance altitude clear of obstacle	газрын бартаа, газар газрын бартааг давах зай саадыг давах зай саадыг давах бүс минимум саадыг давах зай минимум саадыг давах өндрийн-түвшин саадаас чөлөөтэй байх
test exam check	тест шалгалт сорилт (security, ИНД-92), үзлэг
test apparatus radio apparatus field test set portable test equipment bench test	тестийн аппарат радио төхөөрөмж зөөврийн тестийн иж бүрдэл зөөврийн тестийн төхөөрөмж бэнч тест
flight test (test flight, flight evaluation) functional flight test airworthiness flight test production flight test periodic flight test	шалгах нислэг, шалгалтын нислэг (агаарын хөлөг), нислэгийн шалгалт (нисгэгч) үйл ажиллагааны шалгах нислэг НТЧ-ын шалгах нислэг үйлдвэрлэлийн шалгах нислэг хуваарьт шалгах нислэг
test piece testing	сорилын биет (security) сорилт (security)
test-pilot flight examiner flight instructor flight instructor under supervision supervising instructor ground instructor	туршин-нисгэгч шалгагч-нисгэгч багш-нисгэгч хяналтад байгаа багш-нисгэгч, шалгуулж байгаа багш-нисгэгч хянаж байгаа багш, шалгаж байгаа багш газрын бэлтгэлийн багш, онолын багш
the granting of the certificate is not contrary to the interests of aviation safety Director may consider necessary in the interests of aviation safety	тухайн гэрчилгээг олгох нь нисэхийн аюулгүй байдлын ашиг сонирхолд харшлахгүй байх нисэхийн аюулгүй байдлын ашиг сонирхолд шаардлагатай гэж Даргын үзсэн
the subject matter	тухайн сэдэв
thoroughly documented	нягт нямбай бүртгэсэн байх
threat danger dangerous assaults intimidates threatens hazard hazardous intimidation violence	заналхийлэл аюул аюултай хүч хэрэглэх сүрдүүлэх заналхийлэх аюул аюултай айлган сүрдүүлэх албадах
three-view drawing	гурван талын зураг, гурван талт зураг
threshold time	хоорондын хугацаа

threshold crossing height screen height, defined height: <i>for class A aeroplanes 35 ft and for class B aeroplanes 50 ft</i>	босгыг огтлох өндөр заасан өндөр
tidal volume	амьсгалын багтаамж
time limited system capability time-limited	цагийн хязгаарлалттай системийн чадвар цагийн хязгаарлалттай
time-in-service time in-service recorder	ашиглалтын цаг ашиглалтын цаг бүртгэгч
title	албан тушаал
to be carried	тээвэрлэх, авч явах
to ensure that	бататгах зорилгоор
to make a parachute descent	шүхрийн буулт үйлдэх
to place into operational service	үйл ажиллагаанд шилжүүлэх
to satisfy the Director	Даргад батлах зорилгоор
to, from, or outside of Mongolia to, from, and within Mongolia to, from, and within, over Mongolia	Монгол Улс руу, Монгол Улсаас, эсхүл Монгол Улсын гадна Монгол Улс руу, Монгол Улсаас болон Монгол Улсын дотор Монгол Улс руу, Монгол Улсаас болон Монгол Улсын дотор, эсхүл дээгүүр
to or from Mongolia	Монгол Улсаас эхлэлтэй, эсхүл төгсгөлтэй
tolerance allowance accuracy accuracy tolerance verifiable accuracy precision	зөвшөөрөгдөх зөрүүний хэмжээ, зөвшөөрөгдөх хэмжээ зөвшөөрөгдөх хэмжээ нарийвчлал нарийвчлалын зөвшөөрөгдөх хэмжээ бататгах боломжтой нарийвчлал оновчтой
torch flashlight (annex 6-II) portable light (annex 6-I)	гар чийдэн гар чийдэн зөөврийн гэрэл
accuracy integrity continuity availability functionality	нарийвчлал, бүрэн бүтэн байдал, үнэн зөв байдал, тохирол тасралтгүй байдал бэлэн байдал, хэрэглээний бэлэн байдал ажиллагааны чадвар
topography	газрын саадын зураг
TORA	хөөрөлтийн гүйлт үйлдэх боломжит зай
total flight time	нийт нислэгийн цаг
towards meeting	хангахад
traceability traceable	гарал үүсэл, эх үүсвэр, мөшгих боломж, эх үүсвэрийг эргэн тогтоох боломж эх үүсвэрийг эргэн тогтоох боломжтой, мөшгих боломжтой, гарал үүслийг тогтоох
track change departure track reciprocal track	чиглэлийн өөрчлөлт нисэн гарах чиглэл эсрэг чиглэл
traffic avoidance	нислэгийн хөдөлгөөнөөс зайлсхийх
traffic density and pattern	хөдөлгөөний нягтрал болон бүтэц
traffic handling flow control	нислэгийн хөдөлгөөний зохицуулалт хөдөлгөөний урсгал зохицуулалт
traffic pattern traffic circuit transition circuit circuit training translation circuit	хөдөлгөөний зам хөдөлгөөний хайрцаг шилжих хайрцаг аэродромын хайрцаг нислэгийн сургалт шилжилтийн зам (АТС - зам, Pilot - хайрцаг)
traineeship	дадлагажигч, дадлага хийх, сургалтын дараа дадлагажигч
training course training session instructional techniques course training function	сургалтын курс сургалтын хичээл, сургалтын заах арга зүйн сургалтын курс сургалтын ажиллагаа
transit transfer	дамжин өнгөрөх шилжин суух (зорчигч), шилжин ачигдах (ачаа)
transition provision	шилжилтийн зохицуулалт

transitional provision saving provision revoked reserved N/A	шилжилтийн зохицуулалт өмнөх зохицуулалт хүчингүй болсон нөөц хамааралгүй
transition to instrument flight on take-off	хөөрөлтийн үед хэрэглэлийн нислэгт шилжих
transponder transponder-mandatory airspace	транспондер транспондер шаардлагатай агаарын зай
trans-shipment	дамжуулан тээвэрлэх
transverse vertical separation of the fuselage	их бие босоо огтлолоор хуваагдах
trend monitoring program	үзүүлэлтийн мониторингийн хөтөлбөр
true airspeed indicator airspeed calibrated airspeed	жинхэнэ хурд хэрэглэлийн хурд тохируулагдсан хурд
turbine engine turbojet turbofan turboprop turboshaft	турбинт-хөдөлгүүр турбо-жэт турбо-фэн турбо-проп турбо-голт
turbine powered non-turbine-powered turbo-fan powered turbojet powered propeller-powered propeller-driven airplane two engine propeller-driven aeroplane piston-powered reciprocating powered engine-powered electrical generating system powered aircraft unpowered aircraft powered glider powered parachute	турбинт-хөдөлгүүртэй турбинт-бус-хөдөлгүүртэй турбо-фэн хөдөлгүүртэй турбо-жэт хөдөлгүүртэй сэнсэн-хөдөлгүүртэй сэнсэн-хөдөлгүүртэй нисэх онгоц хоёр сэнсэн-хөдөлгүүртэй нисэх онгоц поршинт-хөдөлгүүртэй поршинт-хөдөлгүүртэй хөдөлгүүрээс ажилладаг цахилгаан үүсгэх систем хөдөлгүүртэй агаарын хөлөг хөдөлгүүргүй агаарын хөлөг моторт-глайдер моторт-шүхэр
turbocharged supercharged	агаарын нэмэлт шахуургат, турбочаржид, supercharged суперчаржид, turbocharged
two-stroke four-stroke	хоёр-тактын дөрвөн-тактын
two-way communication two-way radio communication two-way voice communication landline voice communication telephone communication	2 талын холбоо 2 талын радио холбоо 2 талын дуут харилцаа холбоо газрын утсан дуут харилцаа холбоо телефон холбоо
type rating category grade level class -Licence wise	маяг зэрэглэл категори зэрэг түвшин ангилал (ИНД-61)
type variant	маяг вариант
type approved type accepted	маягийг зөвшөөрсөн маягийг хүлээн зөвшөөрсөн
type certificated seating capacity payload capacity	маягаар гэрчилгээжсэн суудлын багтаамж төлбөрт ачааллын багтаамж
Type Certificates Type Acceptance Certificate supplemental type certificate Provisional Type Certificate Airworthiness Certificates Special Flight Permit: (1) special flight permit: (2) special flight permit-continuing authorisation	Маягийн гэрчилгээ маягийг хүлээн зөвшөөрөх гэрчилгээ нэмэлт маягийн гэрчилгээ Урьдчилсан маягийн гэрчилгээ НТЧ-ын гэрчилгээ Тусгай нислэгийн зөвшөөрөл: (1) тусгай нислэгийн зөвшөөрөл-түр эрх; (2) тусгай нислэгийн зөвшөөрлийн-байнгын эрх.
type competency demonstration	маягийн ур чадварын шалгалт

type design specifications type design approval	маягийн загварын тодорхойлолт маягийн загварын зөвшөөрөл
type of prototype prototype aircraft	маягийн анхны загвар, маягийн үндсэн загвар агаарын хөлгийн маягийн анхны загвар, агаарын хөлгийн маягийн үндсэн загвар
type or group of aircraft or component	агаарын хөлөг, эсхүл бүрдэл хэсгийн тодорхой маяг, эсхүл бүлэг

U

Англи	Монгол
ultimate inertia force	нийт инерцийн хүч
ultimately responsible ultimate responsibility ultimately accountable ultimate accountability	эцсийн хариуцлага хүлээх эцсийн хариуцлага эцсийн хариуцлага хүлээх захиран зарцуулах бүрэн эрх
unacceptable risk risks inherent in the activities	хүлээн зөвшөөрөхүйц бус эрсдэл үйл ажиллагаанд оршиж байгаа эрсдэл, үйл ажиллагаатай холбоотой эрсдэл
unattended	хяналтгүй орхисон
under paragraph described under paragraph required under paragraph	ийн дагуу -д тогтоосон, заасан -д шаардсан
under the authority of, and in accordance with the privileges of under the authority or control of a State	эрх болон түүний нөхцөлийн хүрээ тухайн улсын удирдлага, эсхүл хяналтын доор
undergo or carry out	хийлгэх, эсхүл хийх
underwater locating device	усан дор байрлал тогтоох хэрэгсэл
unevaluated route evaluated route	тооцоологдоогүй нислэгийн зам тооцоологдсон нислэгийн зам
unexpected environmental conditions	хүрээлэн буй орчны гэнэтийн нөхцөл
unintentional operation inability to operate	санаандгүй, зориулалтын бус ажиллагаа ажиллах боломжгүй болох
unit load device	ачилтын нэгж төхөөрөмж
unique code unique Mode S code unique number unique identification number unique paint schemes	онцгой код онцгой Mode S код онцгой дугаар онцгой таних дугаар онцгой будган зураглал
acts of unlawful interference unlawful interference interfere unlawfully unlawful act unlawful activity illegal activities unlawful intrusion unlawful carriage unlawful or accidental interference act of unlawful seizure	хууль бус үйлдэл хууль бус нөлөө, хууль бус үйлдэл хууль бусаар нөлөөлөх хууль бус үйлдэл хууль бус ажиллагаа хууль бус ажиллагаа хууль бусаар нэвтрэх, хууль бус нэвтрэлт хууль бусаар тээвэрлэх, хууль бус тээвэр хууль бус, эсхүл санамсаргүй нөлөөлөл хууль бусаар булаах үйлдэл
unless except when unless otherwise notified	аас бусад, бусад тохиолдолд -аас бусад тохиолдолд өөрөөр мэдэгдсэнээс бусад тохиолдолд
unless the context otherwise requires	агуулга нь өөрөөр шаардаагүй бол
unmanned aircraft unmanned aircraft system (UAS) unmanned aerial vehicle (UAV) unmanned balloons remotely piloted aircraft systems (RPAS) personnel air vehicle remote-pilot station unnecessary danger	хүнгүй агаарын хөлөг хүнгүй агаарын хөлгийн систем (UAS) хүнгүй нисэх төхөөрөмж (UAV) хүнгүй агаарын бөмбөлөг зайнаас удирддаг агаарын хөлгийн систем (RPAS) хувийн нисэх төхөөрөмж оператор-нисгэгчийн ажлын байр шаардлагагүйгээр аюул учруулах

unobjectionable conditional objectionable (Part 157)	татгалзах зүйлгүй нөхцөл заасан, нөхцөлд хүлээн авах боломжгүй
unsafe condition	аюултай нөхцөл байдал
upon on	...-д
upon the Director's request	даргын шаардсан даруйд
up-to-date	одоогийн, бодит, шинэчлэн
usable fuel unusable fuel	хэрэглэх боломжит түлш хэрэглэх боломжгүй түлш
using agency handling agent handling requirement handling characteristic	хэрэглэгч байгууллага үйлчилгээний агент үйлчилгээний шаардлага жолоодлогын үзүүлэлт (нисэх онгоц)

V

Англи	Монгол
valid validity effective	хүчинтэй хүчинтэй байдал хүчинтэй
valid for the lifetime of the holder	тухайн эзэмшигчийн насан туршид хүчинтэй байна
validation (Part 65)	зөвшөөрөл
validation permit	баталгаажуулсан зөвшөөрөл
variation variance difference	өөрчлөлт өөр хэлбэр, вариаци ялгаа, зөрүү
vehicle	тээврийн хэрэгсэл
ventral exit	өөхийн гарц
verbal communication verbal comment	яриагаар харилцах аман тайлбар
vertical limit lateral limit	босоо хязгаар хэвтээ хязгаар
vertical separation horizontal separation: - longitudinal separation - lateral separation composite separation reduced Runway separation wake turbulence separation visual separation radar separation	босоо зайчлал хэвтээ зайчлал: - тууш зайчлал - хажуугийн зайчлал хосолмол зайчлал ХБЗ-ны багасгасан зайчлал дагалдах хуйлралын зайчлал ил харааны зайчлал радарын зайчлал (Part 172)
Violation Law	Зөрчлийн тухай хууль
violation serious violation egregious violation paper violation potential violation alleged violation continuing violation single violation deliberate violation non-deliberate violation inadvertent violation intentional violation operational violation	зөрчил, хэрэг зөрчил ноцтой зөрчил онц ноцтой зөрчил баримт бичгийн зөрчил потенциал зөрчил сэжиглэгдсэн зөрчил үргэлжилж байгаа зөрчил нэг зөрчил санаатай зөрчил санаатай бус зөрчил санамсаргүй зөрчил санаатай зөрчил үйл ажиллагааны зөрчил
violator offender respondent	зөрчил гаргагч гэмт этгээд хариуцагч
visibility flight visibility	хараа, алсын барааны харагдац нислэгийн хараа
minima:	МИНИМА:

<ul style="list-style-type: none"> - visibility - meteorological - weather - aerodrome operating - EDTO alternate aerodrome planning - take-off - landing - approach - VFR - separation 	<ul style="list-style-type: none"> - хараа, аэсын барааны харагдац - цаг уурын - цаг агаарын - аэродром ашиглах - EDTO нислэгийн бэлтгэл аэродромын төлөвлөлтийн - хөөрөлтийн - буултын - ойртолтын - VFR-ийн - зайчлалын
visual approach slope indicator system (VASIS)	ил харааны ойртолтын налуу заагч систем (VASIS)
visual approach slope indicator	ил харааны ойртолтын налуу заагч
visual approach	ил харааны ойртолт
visual approach segment	ил харааны ойртолтын сегмент
visual approach aids	ил харааны ойртолтын туслах хэрэгсэл, тэмдэглэгээ
non-visual aids	ил харааны бус туслах хэрэгсэл, тэмдэглэгээ
visual contrast	нүдэнд ялгарч харагдах
visual indication	нүдэнд харагдах дохио
visual line of sight operation	шууд харж удирдах үйл ажиллагаа
visual range	ил харааны зай
visual reporting point	ил харааны илтгэх цэг
visual reference	ил харааны баримжаа
required visual reference	шаардлагатай ил харааны баримжаа
visual guidance	ил харааны чиглүүлэлт
voluntary safety reporting system	аюулгүй байдлын сайн дураар мэдээлэх систем
mandatory safety reporting system	аюулгүй байдлын заавал мэдээлэх систем
non-prosecution	шийтгэлээс ангид байх
non-punishment	шийтгэл хүлээлгэхгүй

W

Англи	Монгол
walk through detector	хаалган илрүүлэгч
warrant of fitness	тохирлын баталгаа (ИНД-106)
was in effect on	хүчинтэй болсон
weapon	зэвсэг
explosive	тэсрэх бодис
incendiary	шатах бодис
dangerous device	аюултай хэрэгсэл
article	эд зүйл
substance	бодис
weather phenomena	цаг агаарын аюултай үзэгдэл
meteorological phenomena	цаг уурын аюултай үзэгдэл
significant weather	цаг агаарын онцгой үзэгдэл
upper-air forecast	дээд агаар мандлын урьдчилсан мэдээ
significant cloud	онцлох үүл
weight and balance	жин ба төвлөрөлт
weight of consumable	зарцуулах материалын жин
wheel base	үндсэн дугуй хоорондын зай
when required by the Director	Дарга шаардсан бол
where	үед, тохиолдолд
where appropriate	шаардлагатай тохиолдолд
where applicable	хамааралтай тохиолдолд
where physically practicable	хэрэгжүүлэх боломжтой тохиолдолд
where practical	боломжтой тохиолдолд
if practical	боломжтой бол
whether	эсэх
whether or not	эсэхээс үл хамааран
whichever is applicable	аль хамааралтайг
whichever is the greater	аль ихийг нь
whichever is the higher	аль өндрийг нь

whichever occurs later	аль сүүлд болох
whichever occurs first	аль түрүүлж болох
whichever is higher	аль илүү дээш, аль өндрийг
whichever occurred later	аль сүүлд болсон
who hold	эзэмшдэг ...
wing bar light	хөндлөн шугамын гэрэл
wingspan	далавчны урт
with respect to	хувьд, холбоотой
within Mongolia	Монгол Улсад, Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт
without limiting paragraph	зүйлээр хязгаарлахгүйгээр
without prior notice	урьдчилан мэдэгдэлгүйгээр
without propulsion	хүчний үүсгүүргүй
world area	дэлхий бүс нутаг
worldwide	дэлхийг хамарсан, дэлхийг бүрхсэн
worksheet	ажлын хуудас
work record	ажлын тэмдэглэл
workshop	засвар үйлчилгээний ажлын байр
framework	үндсэн ажил, тодорхойлолт, ажлын цар хүрээ
written evidence	бичгээр үйлдсэн нотлох баримт
written description	бичгээр үйлдсэн тодорхойлолт
written or oral test	бичгийн, эсхүл аман шалгалт
written record	бичгээр үйлдсэн бүртгэл
ground-based procedure check	журмын мэдлэгийн газрын шалгалт
spoken message	яриан мэдээ
single telecommunication message	холбооны нэг мэдээ

X

Англи	Монгол
x-ray apparatus	рентген аппарат
x-ray monitor	рентген төхөөрөмжийн дэлгэц
x-ray examination	рентген төхөөрөмжийн шалгалт
x-ray screening	рентген төхөөрөмжийн аюулгүйн үзлэг

Y

Англи	Монгол
yaw	уав, босоо тэнхлэг
roll	roll, тууш тэнхлэг
pitch	pitch, хөндлөн тэнхлэг
yoke	гогцоо, бариул

Z

Англи	Монгол
ZFT simulator means synthetic flight trainer: - flight simulator - flight training device: = flight procedure trainer = basic instrument flight trainer	ZFT симулятор гэж синтетик нислэгийн дадлагажуурыг: - нислэгийн симулятор - нислэгийн сургалтын хэрэгсэл: = нислэгийн журмын дадлагажуур = суурь хэрэглэлийн нислэгийн дадлагажуур

--oOo--